

Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(<http://www.thrinaina.com>)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

39 వ భారతజాతీయమహాసభ బెల్గాము

మద్రాసు, 1929

Record no. 735

39 va Bhāratajātīyamahāsabha
Belgāmu

Madrasu, 1929

Record no. 735

SUNDARAYYA VIGNANA KENDRAM

1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampalli
Hyderabad – 500 044, Andhra Pradesh, India

39 వ భారతజాతీయమహాసభ బెల్గాము. - మద్రాసు: కా. నాగేశ్వరరావు,
1929.

7, 64 p. ; 18 cm.

Record no. 735

39 va Bhāratajātīyamahāsabha Belgāmu. - Madrāsu: Kā.
Nāgēśvararāvu, 1929.

7, 64 p. ; 18 cm.

Record no. 735

35 mm microfilm

Image placement: IA IB IIB

Date filming began:

735

39 వ భారత జాతీయ మహాసభ
బె ల్గా మ్.

3730
—
43

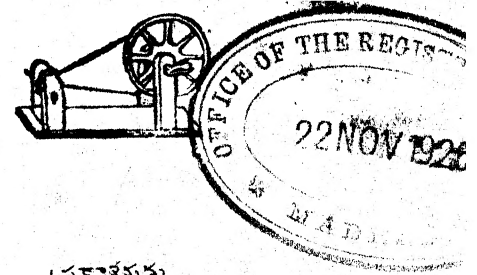
కావ భారత జాతీయ మహానభ

బెల్గాము

3730

43

[గాంధీమహాత్ముని అభ్యుదయోపన్యాసము, తీర్థాసములు]

ప్రకాశకుడు

కా. నాగేశ్వరరావు

ఆంధ్రగ్రంథమాల-3.

కావ భారతజాతీయమహాసభ బెల్గాము

[గాంధీచూహాత్మని అధ్యక్షింపన్యాసము, తీర్మానములు]

పీఠిక

చెన్నపురి :

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున

ముద్రితము.

వేదమునూచ్యచార్యోద్దేవానిన మనుశాస్త్రీ సత్యం వహి ధర్మం
చర! స్వాధ్యాయానాప్రమదః! ఆచార్యాయప్రియం ధన మాహ్మ
త్య ప్రజాతంతం మావ్యవచ్ఛేత్సీ! సత్యా న్న ప్రమదితవ్యం!
ధర్మా న్న ప్రమదితవ్యం! కుశిలా న్న ప్రమదితవ్యం! ధూత్యై న్న ప్రమ
దితవ్యం! స్వాధ్యాయప్రపదనాభ్యా న్న ప్రమదితవ్యం! దేవపితృ
కార్యభ్యాం న ప్రమదితవ్యం! మాతృదేవో ధన! పితృదేవోధన!
ఆచార్యదేవో ధన! అతిథిదేవోధన! యాన్యనవద్యాని కర్మాణి!
తాని నేవితన్యాని! నో ఇతరాణి! యాన్యస్యాన్ గో సుచరతాని!
తాని త్వయోపాస్యాం! నో ఇతరాణి!.....తథా తేషు నరేభాః!
ఏష ఆదేశః! ఏష ఉపదేశః! ఏషా దేవోపనిషత్! ఏత దనుశాసనం!
ఏన ముపాసితవ్యం! ఏన ముచ్చైతదుపాస్యం!!

తైత్తిరీయోపనిషత్తు-శిష్యావర్ణి.

భారత జాతీయమహాసభ స్వదేశభక్తుల స్వాతంత్ర్య
విహారమునకు మహారంగము. దేశభక్తులు పొంద
దగిన గౌరవములందు జాతీయమహాసభాధిపత్య ముత్తమ
గౌరవముగ నున్నది. ఈయమూల్యగౌరవమును బడసిన
భారతపుత్రులు ధన్యులు. ఉమేశచంద్ర బెనర్జి, దాదా
భాయి నౌరోజి, గోపాలకృష్ణగోకలె, ఆనంద మోహను
బోసు, లాలాలజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు,

ఖిరోజు మహత, మోతీలాలు నెహ్రూ, మహమ్మదాలి, అజమల్ ఖాను, అనిబెజంటు, మదనమోహనమాలవ్య మున్నగు నధ్యక్షపారంపర్యమునందు గాంధీమహాత్ముడగ్రస్థానమును వహించుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముడు విజయనగరసభావేదికయందు జేసిన ప్రసంగము మహాత్ముని ప్రతిభను విశదముచేయుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముని యధ్యక్షోపన్యాస మాంధ్రగ్రంథ మాలయందు మూడవ కుసుమముగ నున్నది. మహాత్ముని యధ్యక్షోపన్యాసము భాషయగును, భావము లందును, రూపమునందును, ననన్యసామాన్యమై స్వరాజ్య సంరంభమునందు తైమమార్గమును నిరూపించుచున్నది. మహాత్మునియూపన్యాస మధ్యక్షోపన్యాసములందగ్రగణ్యమై నిరంకుశప్రభుత్వమునకును ప్రజానాయకులకును స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును బోధించుచున్నది. స్వరాజ్యము తీర్మానములమూలమున రాదనియును, స్వయంసహాయమున రాగలదనియును నిర్వివాదముగ సంగీకరింపబడుచున్నను సకలజనానుష్ఠేయమైన సాధనముమాత్రము గనుపట్టుచున్నది. శాంతియుతమైన ధర్మసాధనమున స్వరాజ్యమును బడయవలయునని నాగపురముకాంగ్రెసు నిర్ణయించినది. ఆనిర్ణయమును త్రికరణశుద్ధిగ సఫలము చేసి యథార్థమైన స్వరాజ్యమును సాధనచేయుటకు

మహాత్ముడు పాటుపడుచున్నాడు. మహాత్ముని సంకల్పమును సఫలముచేయవలసినభారము భారతీయులమీదను ప్రభుత్వముమీదను గలదు. మహాత్మునిస్వరాజ్యమునకు మూలాధారము ధర్మముగాని దౌర్జన్యముగాదు; ప్రేమగాని ద్వేషముగాదు; శాంతిగాని సంరంభముగాదు; క్రూరముగాని లాభముగాదు. ప్రజలు మూలాధారమును పరిగ్రహించుటకును పరస్పరవిశ్వాసమును గలిగి స్వరాజ్యము ననుభవించుటకును, ఖద్దరు, హిందూమహమ్మదీయాదిజాతులసమ్మేళనము, అస్పృశ్యతానివారణము వాడుకయం దుండవలయును.

ఈ సాధనములను సాధ్యము చేయుటకు గాంధీమహాత్ముడు భారతీయులకు “రాటముసందేశము”ను నిరంతరము బోధించుచున్నాడు. ఈబోధనను సాధ్యముచేయుటకు మహాత్ముని యాదేశమున నూలుచందా నియమమును బెల్లంకాంగ్రెసు నిర్ణయించినది. నూలుచందానిర్ణయము ఖద్దరునిర్మాణమునకును, నిగ్రహభ్యాసమునకును, సాభ్రాత్యత్వస్థానమునకును సాధనంబుగ నున్న విధమును సాధకులయనుభవము విశదముచేసినది. విదేశవస్త్రబహిష్కారధర్మము ఖద్దరునిర్మాణావశ్యకతను పరిస్ఫుటముచేయుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు విదేశవస్త్రబహిష్కారమును స్వధర్మస్వాత్మసంరక్షణార్థ మవలంబించుచున్నాడు.

గాని యాంగ్లేయులను ద్వేషించుటకు బోధించుటలేదు. ధర్మాచారములైన గాంధీమహాత్ముడు రాగద్వేషభావా తీతుడు. రాగద్వేషభావద్యోతక మైన యాంగ్లేవస్తు బహిష్కారమును మహాత్ముడు నిరాకరించుచున్నాడు. రాజయోగచారములైన మహాత్మునికు సాధనము లక్ష్యము గాని ఫలము లక్ష్యముగాదు. శ్రీకృష్ణభగవానులు పార్థున కుపదేశించిన పరమధర్మమునే గాంధీమహాత్ముడు భారతీ యులకు స్వరాజ్యసంపాదనమున కుపదేశించుచున్నాడు.

శ్లో. కర్మణ్యే వాధికారస్తే మా ఫలేషు కదాచన |

మా కర్మఫలహేతు ర్భూత్వా తే నశ్యోఽస్త్యుర్మణి ||

ప్రజలు ఫలాపేక్ష లేక స్వధర్మనిర్వహణమును జేయునపుడు ఫలము సహజముగ గలుగును. ప్రజలు స్వరాజ్యదేవత నారాధించిన విధమున నా దేవత ప్రత్యక్షము గాగలదు. సాధకులకు సాధనమున కనురూపమైనఫలము గలుగుట సహజము. సాధకులకు ద్వేషదౌర్జన్యములకు తద్రూపమైన ఫలమును, ప్రేమ త్యాగములకు తద్రూపమైన ఫలమును, గలుగుట ప్రకృతి ధర్మము. సంకల్పమున కనురూపమైన సాధనము ఫల మును గలుగజేయుచున్నది. మహాత్మునిలక్ష్య మంత యును సాధనమునందు నిమగ్నమై యున్నవిధమును మహాత్మునియపదేశము లనంతముఖములను తెలుపు

చున్నవి. స్వరాజ్యసిద్ధికి, జ్ఞానేంద్రియములకు శాంతి దయాధర్మగుణములును, కర్మేంద్రియములకు రాటము యోగమును సాధనములుగ నున్నవి. సత్యాగ్రహ యోగి గాంధీమహాత్ముడు స్వధర్మసంస్థాపనమునకు జ్ఞాన యోగ కర్మయోగానుసంధానమును ధర్మమార్గమునను జేయవలసినవిధమును నుపదేశములమూలమునను నాచ రణసాధనమునను లోకమునకు బ్రత్యక్షము చేయు చున్నాడు. దైవదత్త మైన సత్యాగ్రహయోగమును పురుషార్థసిద్ధికి వినియోగింపబడగల విధమును గాంధీ మహాత్మునివిశుద్ధజీవితము విశదము చేయుచున్నది. కొల్ల యిని గట్టి, నూలును నడుకుచు, సత్యమును బలుకుచు, ధర్మము నారాధించుచు, దీక్షాపరాయణుడై గాంధీమహా త్ముడభ్యసించుచున్న మహాయోగము భయసంభ్రమ ములను గలుగజేయుచున్నను మహాత్మునిసంకల్పమునందు గల దైవవిభూతిని ప్రత్యక్షముచేయుచున్నది. మహా త్మునిసాధువచనములు ధర్మశీలము లోకమునకు దైవసంప త్ప్రభావమును విశదము చేయుచున్నవి.

పశువులనులెనే మనుషులుకూడ సర్వసమానత్వమును గలిగి యు న్నవి. భగవంతుని ప్రసాదానుగ్రహములు వీరో ఒక దేశమునకు గాని మరొకమునకుగాని ప్రత్యేకపుహక్కులు కావాలవు. ఆభగవంతుని నేవించి ప్రతివారును వానిని బడయుచుండును. అన్యాయసత్యదౌర్జన్యము లను విశ్వసించుదేశముగాని, మతముగాని ప్రపంచమున సామరూపములు

లేకుండా పోవును. భగవంతుడు లేజోమూర్తి; అంధకారమయుడు కాదు. భగవంతుడు ప్రేమమూర్తి; ద్వేషి గాదు. భగవంతుడు సత్యమూర్తి; అసత్యమూర్తి కాదు. భగవంతుడే మహామహుడు. మనము ఆయనచే సృజింపబడినవారము. ధూళితో సమానులము. అట్టి మనము నిమ్మస్థానమందున్న భగవత్సృష్టిని సమ్రతతో గౌరవింపవలయును. సుదాముడు చిరిగిన గుడ్డపీలికలతోనున్నను అన్యాలను భావింపమిచే శ్రీకృష్ణుడాతిభ్య మొసంగెను. మతమునకును త్యాగమునకును మూలము ప్రేమయనియు, ఈ త్షణభంగురదేహము స్వార్థమునకును, అభ్యర్థమునకును మూలమనియును, తులసిదాసు చెప్పుచున్నాడు. మనము స్వరాజ్యమును పొందినను పొందకున్నను, హిందువులు వేదములందలి తత్త్వమును పునరుద్ధరించి, కార్యాచరణలో పెట్టుటకు ముందు తాము పునీతులు కావలయును.

మానవహృదయమునం దంతర్గర్భిత మై యున్న సత్యాగ్రహయోగమును స్వరాజ్యనిమిత్తమున నైనను మానవకల్యాణమునకు బహిర్గతముచేయుటకుగాంధిమహాత్ముడు చేయుచున్న విశ్వప్రయత్నములకు ప్రజలభయహస్తము నొసగి పరమేశ్వరకటాక్షమునకు పాత్రులగుట పరమధర్మము. ధర్మవ్యాధుడు కొలికునకు జేసినధర్మోపదేశములవలె గాంధిమహాత్ముని ధర్మోపదేశములు భారతీయులకును లోకమునకును కల్యాణసాధనంబు లగుటకు పరమేశ్వరు డనుగ్రహించు గాత !

సీ. సత్యహితాలాపచతురత యర్హంబు

సంతతసుజనపూజనము వలయు

విను క్రోధసంరంభవిద్వేషములఁజేసి

మతి గలంగినను ధర్మంబు దప్పఁ

ద్రొక్క నడచుట త్యుత్తమనరణి య

ప్రియములయందును బ్రియములందు

దైన్యహర్షంబులఁ దగులక యున్నట్టి

కల్యాణవర్తనకాంక్ష రెప్ప

యెగుచేసినవారికి హితము నేత

యార్యజనములు కీర్తింతు రన్యదోష

కారి దనపాపమునఁ దాన కాలిపాపు

నేని వానికిఁ గీడు గావింపజేలె?

(భా. ఆర.)

ఓం, శాంతి శాంతి శాంతి.

క్రోధన ఆషుధ శుద్ధ }
ం బుధవారము

కా. నాగేశ్వరరావు

కావ భారతజాతీయ మహాప్రభు బెల్లాము

గాంధీమహాత్ముని అభ్యుదయోద్యమము

హిరణ్యరాజు

విశ్రాంత నాకు నీ కొనుగడ కారవభారమును
 వహించుటకు, యెంతయో నందే
 హముమీద నేను ప్రాప్తమొంటి. ఈయన నీ
 యభ్యుదయకారము, విద్యాభ్యాసకారము, గౌరవము
 లోను అభ్యుదయమునకు పరిణమి, శ్రీమతి నాలోని
 దేవత దక్కియందునునును. కాని అట్లు ఎందుకేదు.
 గాంధీమహాత్ముని అభిమాని నీ భారతమును
 విహించుట కొప్పుకొనగలిగినదేదేదము గలిగియును.
 మీరు నా కొనుగడ యా యుద్ధమునందును చక్కగా
 విర్యహించుటకు మోహనమును నా కురుమునది
 నీ మహాప్రభు.

మొదట, యీ సంవత్సరము మరణించిన వీర్యమ్మ, సర్ అస్తాష్ ముఖర్జీ, భూపేంద్రనాథ బోసు, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్, డాల్ బహు దర్గి, దక్షిణాఫ్రికాలో మరణించిన రుస్తుంజీ, పి. కే. నాయుడుగార్ల మరణములకై చింతించుచు వారి కుటుంబములకు సగౌరవముగా సానుభూతి చూపుచున్నాను.

ఇంతవరకు జరిగిన చరిత్ర

1920 సెప్టెంబరునుంచి జాతీయమహాసభ స్వబలమును వృద్ధిపరచుకొనుట ప్రారంభించెను. తీర్మానములద్వారా యిబ్బందులను తొలగించవలయునని ప్రభుత్వమును కోరుట మానుకొనెను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమువలన లాభ ప్తమియు లేదని యట్లు చేయవలసివచ్చినది. భారతదేశమందలి మహమ్మదీయుల కవిశ్వాసము కలిగించుటకొనే, ప్రభుత్వము వారిపై ప్రజలనమ్మకము పోషింపట ప్రారంభించెను. ఇది ప్రభుత్వముపై ప్రజావిశ్వాసమునకు మొదటి ఘాత. రౌలట్టుశాసనము, ఓడ్డయరు పరిపాలనము వీటి ఫలితము లైన జలియన్ వాలా బాగు దురంతములు ప్రజలు కనులు తెరచునట్లు చేసిన

ప్రభుత్వ విధాన నిజస్వరూపమును గోచరింపజేసినవి. అప్పుడే యీ ప్రభుత్వవిధానము ప్రజలపైననే సహాయమున కాధారపడియున్నదని గ్రహింపబడినది. ఆసహాయమును ప్రజలు తెలిసి చేయుచున్నారో, తెలియక చేయుచున్నారో, యిష్టముతో చేయుచున్నారో, లేక అయిష్టముతో చేయుచున్నారో, ఎట్లైనను ప్రజల సహాయమే యీ ప్రభుత్వవిధానమున కండయని గ్రహింపబడినది. అందుచే యీ విధానమును మార్చుటకు, లేదా నశింపజేయుటకై సహాయనిరాకరణము చేయుటకు నిశ్చయించుకొంటిమి. 1920 లో కలకత్తా అవసరజాతీయసభలో, బిరుదులు, న్యాయస్థానములు, ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, శాసనసభలు, విదేశీవస్త్రములు, బహిష్కరించుటకు తీర్మానించితిమి. ఈ బహిష్కారములకు సంబంధించిన పక్షములవా రందులకు పూనుకొనిరి. బహిష్కారము చేయలేనివారు, చేయుట కిష్టపడనివారు జాతీయసభనుండి తప్పుకొనిరి. ఇప్పుడు సహాయ నిరాకరణోద్యమ విచిత్రజీవితమును వివరించుటకు నేను తలపలేదు. ఒకబహిష్కారముగూడ సంపూర్ణ

ము కాకపోయినను, ఏయేసంస్థను బహిష్కరించుటకు తలచితిమో ఆసంస్థలపై గల గౌరవము నిస్సందేహముగా తగ్గిపోయినది.

అన్నిటికంటెను ముఖ్యమైనది హింసాబహిష్కారము. ఒకప్పు డిది సంపూర్ణ విజయము బడసినను కొంతకాలమున కహింసాతత్త్వము రక్షనాశములందు చొరక చర్మమునుమాత్రమే స్పృశించినదని తెలిసికొంటిమి. వేరు ఆధారములేక తప్పనిసరియై అహింస కొప్పకొనిరిగాను మనఃపూర్తిగా ధైర్యముగా అహింస నెప్పకొనలేదని గ్రహించితిమి. సహాయనిరాకరణము చేయనివారిపై అసహనముతో డిక్కొనుటచే నిది వెల్లడియైనది. ఈయసహనము గూడ నొకవిధమైన సూక్ష్మ హింసయే యగును. ఈగొప్పలోప మున్నప్పటికిని, అహింసాప్రచారము పశుబలమును వినియోగించుట నాపివేసినదనియు, అహింసాప్రచారము లేకపోయినచో, అహింసాయుతసహాయనిరాకరణము లేకున్నచో, తప్పక పశుబలము నుపయోగించి డివారనియు, నేను ధైర్యముగా చెప్పుచున్నాను.

అంతే కాక, దౌర్జన్యరాహిత్యసహాయ నిరాకరణము ప్రజలకు తమనిజబలమును గ్రహించునట్లు చేసినదని నేను పూర్ణముగ విశ్వసించుచున్నాను. బాధానుభవముచే ప్రజలయందు దాగియున్న నైజశక్తి నది వెల్లడించినది. ఇంకొక విధానమేదియు కలుగజేయజాలని ప్రబోధమును ప్రజలలో నది కలుగజేసినది.

దౌర్జన్య రాహిత్య సహాయ నిరాకరణము స్వరాజ్యమును తేకున్నను, బహిష్కరింపవలెనని యత్నించిన సంస్థ లింకనుజీవించుచున్నను, శోచనీయఫలితము లందుచే కలిగినను, అది రాజకీయమోక్షమును తెచ్చు సాధనముగా నిపుడు లేకున్నను, అదిపనిచేసినంతవరకు దానివిజయము మనలను స్వరాజ్యమునకు దాపుగాజేర్చినదని నేను సవినయముగా తెలుపుచున్నాను. ఒకకార్యమునకై బాధననుభవించుశక్తియే ఆ కార్యమును సిద్ధింపజేయు పనుటలో పొరపాటుండదు.

మ జి లీ

కాని యిపుడు మనము మజిలీ చేయవలసిన స్థితిలోనున్నాము. వ్యక్తులకొందరు సహాయనిరా

కరణమునందు పూర్ణ విశ్వాసము గల్గియున్నను, దాని కింతవరకును సంబంధించిన అధిక సంఖ్యాకులు దానియందు విశ్వాసమును కోల్పోయిరి. న్యాయ వాచులెందరో వృత్తిని మరల స్వీకరించిరి. వృత్తిని వదలిపెట్టినందులకు కొందరిపుడు చింతించుచున్నారు. శాసనసభల బహిష్కరించినవారు మరల శాసనసభల కెక్కిరి. శాసనసభా ప్రవేశవాదుల సంఖ్య పెంచుదలలో నున్నది. వందలకొలది విద్యార్థులు, బాలబాలికలు, పాఠశాలలను బహిష్కరించి చింతించి మరల పాఠశాలల దూరుచున్నారు. వీరినందఱిని మరల చేర్చుకొనుటకు ప్రభుత్వపాఠశాలలో తావులేకున్నదని నాకు తెలియుచున్నది. విదేశవస్త్రబహిష్కరణము మాత్రమిప్పుడు మిగిలియున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఈ బహిష్కారములు జాతీయకార్యక్రమమనం దుంచి పనిచేయలేము.

ఇట్లు చేయనెంచినచో కొన్ని పక్షములవారు తప్పక జాతీయసభనుంచి విడివడుదురు. అసహాయ వాదులు జాతీయసభలోనుండి, యితరపక్షముల బయటనుంచుట అసంభావ్యము. ఒకపక్షముతో నొకరు

గాంధీమహాత్ముని అభ్యంతోపన్యాసము

జోక్యముకల్పించుకొనక యీ రెండుపక్షములును జాతీయమహాసభలో నుండితీరవలయును. హిందూ మహమ్మదీయసమన్వయ కేది యవసరమో అదియే వివిధరాజకీయపక్షములకు గూడ యవసరము. ఒకరి నొకరు సహించవలయును. ఒకరి నొకరు సమ్మించి తమపక్షమున చేర్చుకొనుటకు కాలమున కెదురుచూడవలయును. అంతేకాదు, మనమింకను ముందున కంజవేసి యిదివరకీసభలో నుండుట మానుకొనిన మితవాదులను గూడ చేర్చికొందము. అసహాయోద్యమము నాపివేసినపుడు వారు జాతీయసభకు బయటనుండుటకు కారణములేదు. అందుచే జాతీయసభాసభ్యులే ముందడుగిడి వారల నాహ్వానించి వారీసభలో చేసేటకు సౌలభ్యమును గలిగించవలయును.

ఇప్పుడు నేను స్వరాజ్యపక్షమువారితో నెందులకు ఒడంబడికచేసికొంటినో మీరు, గ్రహింపగల్గుదురు.

విదేశవస్త్రబహిష్కారము

ఒక బహిష్కార మిప్పుడు మిగిలియున్నదని మీకు తెలియును. ఒక అంగ్లేయస్నేహితుని భావ

మునందుగల గౌరవముచే బహిష్కార మనుమాట తీసివేసి విదేశవస్త్రములను తిరస్కరించుటయని మార్చితిని. బహిష్కార మను మాటయం దొక విధమగు అసౌరభ్యము నిస్సందేహముగ గలదు. అందు ద్వేషము అంతర్గతమై యున్నది. కాని నేను ఆమాటను అట్టి భావముతో వాడలేదు. బహిష్కారము ఒక్క ఆంగ్ల వస్త్రములకే కాక విదేశవస్త్రము లన్నిటికిని సంబంధించియున్నది. ఈ బహిష్కారము కేవలము హక్కేగాక ధర్మవిధి యు నై యున్నది. హిందూదేశమునందలి నదుల లోని నీటికి బదులు పరదేశములనుండి దిగు మతినిజేసిననీటిని బహిష్కరించుట ఎట్టి విధియో పరదేశవస్త్ర బహిష్కారము సు చేయుట గూడ అట్టి విధియే. ఇది అప్రస్తుతము.

స్వరాజ్యవాదులతో జరిగిన యొడంబడిక విదేశ వస్త్ర బహిష్కారణమును మాత్ర ముంచి నెక్కి చెప్పచున్నది. హింసావిధానమునకు మారుగ ఇది యేమంచివిధాన మని నాకు తోచుచున్నది. వ్యక్తి దూషణము, ఉద్రేకమును గలిగించుట, అబద్ధ మాడుట, అపాయముగలిగించుట, హత్యచేయుట,

ఇవి హింసాచిహ్నములు. ఆప్రకారముగనే మర్యాద, ఒకరికి నెప్పిగలుగకుండజేయుట, సత్యము మొదల గునవి అహింసాచిహ్నములు. అందుచే విదేశవస్త్ర బహిష్కారణము అహింసకు చిహ్నమని నేను తలం చుచున్నాను. తిరుగుబాటొకనేరము. నేరముచేయు టచే బయటనుంచి ఒత్తిడిగలుగును. ఈయొత్తిడి ఒక విధమగు క్రోధముమూలమునను, దుర్భావముల మూలమునను కలుగుచున్నది. కాని అహింసతో గూడినపనులు హింసతో గూడినపనులకన్న ఎక్కువ యొత్తిడిని గలిగించును. ఏలనన అహింస, సామ నస్యము, మంచితనమువలన జనించును. విదేశ వస్త్రబహిష్కారణమట్టియొత్తిడినిగలిగించుచున్నది. లాంకపైరునుంచి దిగుమతియగుబట్ట లన్నిచోటుల నుండి వచ్చుబట్టకన్న హెచ్చుగనున్నది. అదియును గాక దిగుమతి యగు సరకులందెల్ల వస్త్రములే ముఖ్యస్థానము నాక్రమించుచున్నవి. పిదప పంచ దార హెచ్చుగ దిగుమతిచేయబడుచున్నది. ఆంగ్ల దేశముయొక్క కృషికి లాంకపైరు కేంద్రస్థానము. హిందూదేశముతో లాంకపైరుకుగలవ్యాపారముపై ఆంగ్లదేశ మాధారపడియున్నది. హిందూదేశము

రైతును, అతనికి అదనముగానున్న వ్యాసంగము నుండి తప్పించి కొంతవర కాతని సోమరినిగజేసి ఆతని నాశనమునకు కారణభూతమైనదీలాంకపైరు వ్యాపారమే. ఆతడు జీవింపదలచినచో విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము తప్పక ఉండితీరవలెను. ఇట్లు చేయుటకు విదేశవస్త్రమును బహిష్కరించుటయే కాక ఆరైతులకుగల విరామకాలమునంపు రాటముపై నూలువడికి తన గ్రామమునందున్న నేత గాండ్రచేత బట్టనేయించుకొని ఆఖద్దరు వస్త్రములను తాను ధరించి విదేశవస్త్రమును కొనుటకు వెచ్చించు డబ్బును నిలువజేసికొనునట్లు చేయుటయగును. ఇటు లొనర్చినచో నీతడు హిందూ దేశమందు తయారగు మరబట్టనుగూడ కొన నావశ్యకముండదు. పడుకుట, నేయుట, ఖద్దరు ధరించుట వీనిమూలమున రైతునకు డబ్బు నిలువయుండుటయేకాక, అతనిని అత్యుత్తమమగు సాంఘిక సేవకునిగ నొనరించుచున్నది. ఇదియే విదేశ వస్త్రబహిష్కరణమునందుగల పరమరహస్యము. గ్రామస్థులతో మనకు పరిచయము గలిగించునదిదియే. వారికి రాజకీయ విజ్ఞానమును

బోధించి స్వయంసహాయులుగ నెనర్చునదిదియే. సహకార సంఘములకన్నను తదితరము లగు గ్రామోద్ధరణ నిర్మాణములకన్నను ఖద్దరునిర్మాణమే శ్రేయస్కరమైనది. ఆంగ్ల దేశము గలిగించు నీచమగు ఆశకు లోబడకుండజేసి అత్యుత్తమమగు రాజకీయ ఫలితములతో తులదూగ జేయజాలునది యీఖద్దరు నిర్మాణమే. లాంకపైరు వర్తకమును నేను నీచమని చెప్పుచున్నాను. ఏలయన ఆవర్తకము లక్షలకొలదిగనున్న హిందూదేశ ప్రజల నాశనముపై నాధారపడి యభివృద్ధిజెందుచున్నది. ఒకనీచమగు పని మరయొక నై చ్యమునకు త్రోవజూపునటుల ఈ నీచమగు ఆంగ్ల వర్తకము తక్కిన నీచకార్యముల నన్నిటిని చేయించుచున్నదని రుజువు పరుపబడినది. ఆంగ్ల దేశము కల్గించు యీదుర్భ్రమనుండి రతీయులు స్వయంసహాయముచే లబ్ధించుకొన, భారతదేశమున కది శ్రేయస్కరమగును. అదియే ప్రపంచమునం దన్నిటి కంటెను గొప్ప శక్తితో నున్న ఆంగ్ల దేశమునకును, అంతేకాక మానవులందరికును గూడ శ్రేయస్కరమే.

ఖర్చునుబట్టి యుత్పత్తియుండునను నంశమును నేనంగీకరింపజాలను. ఒకప్పుడు అస్వాభావికముగ నీతి హీనులగు విక్రయదారులు గలిగించు తొందరలను బట్టి ఖర్చుండును. ఒకజాతివ్యక్తులవలెనే కొన్ని నైతికశాసనములకు కట్టుబడియున్నచో అప్పుడా జాతి తనసహాయము నాకాంక్షించువారి ఊమమును అరయవలసి యుండును. త్రాగుట అభ్యాస మైనవారికి మత్తుపదార్థముల నందించుచున్నచో నాజాతి నైచ్యమునకు పాల్పడి గొప్పదోషము నొనరించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. మత్తుపదార్థములను గూర్చి ఏమిచెప్పితిమో అదియే ధాన్యమునకు బట్టలకుగూడ వర్తింతును. అటులవర్తింపనిచో ధాన్యము బట్టలను దెప్పించుకొను ఆదేశమునందు వ్యవసాయము వస్త్రుపరిశ్రమలు నశించి సోమరితనము దారిద్ర్యము సంభవించును. ఈరెండు గుణములును మత్త తకన్న మనిషియొక్క దేహస్థూలను ఎక్కువగ పాడు చేయును. ఇట్లధోగతిపాలగుటగూడ నొక విధమగునుద్రేకమేకాని ఇది తలక్రిందులుగనుండి దాని ఫలితములం దెక్కువ హానికరముగ పరిణమించును. ఇట్లుండుటకు కారణము మనము సోమరితనము,

దారిద్ర్యము వీనియొక్క దుర్గుణములను నీచముగ గణింపకుండుటయే.

ఆంగ్ల దేశముయొక్క విధి

హిందూ దేశముయొక్క కళ్యాణమును వాంఛించి తన ఎగుమతులను నియమప్రకారము పంపుట ఆంగ్ల దేశముయొక్కవిధి. అటులే తన దిగుమతులను నియమప్రకారము రాబట్టుకొనుట హిందూ దేశమునకు ఊమకరమును, విధియు నైయున్నది. నైతికసూత్రములను లక్ష్యపెట్టని ఆర్థిక సిద్ధాంతములు న్యాయవిరహితములు. అహింసా విధానమును ఆర్థికసిద్ధాంతములందు చొప్పించుట లోగల యర్థము అంతర్జాతీయ వర్తకవ్యవహారములందు నైతికసూత్రములయొక్క ప్రాధాన్యమును గనుపరచుటయే. హిందూ దేశముయొక్క ప్రయత్నముల మూలమున అంతర్జాతీయ సంబంధములు నైతికసూత్రములపై నాధారపడియుండునటుల జేయుటయే నాయాశయము. జనసామాన్యము అహింసను ఆచరించరని నేను నిరాశ చెందనవసరము లేదు. మానవస్వభావ మెప్పుడును ఊణతనే కోరుచుండునని నేను విశ్వసింపను. వడుకుట,

ఖద్దరు ధరించుట మూలమున గావించు విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము రాజకీయ రంగములం దత్యుత్తమ ఫలితములను సమకూర్చుటయేకాక హిందూదేశ మునందుగల నిర్భాగ్యులను- మగవారైనను సరే, ఆడువారైనను సరే- వారిబలమును వారు గ్రహించు నటులజేసి తమ మాతృదేశముయొక్క స్వేచ్ఛా సంరంభమునందు భాగస్వాములుగ నుండునటుల జేయగలుగును.

విదేశవస్త్రబహిష్కరణమా, లేక ఆంగ్లవస్త్ర బహిష్కరణమా ?

ద్వేషస్వభావ మటుండ ఆంగ్ల వస్త్రబహిష్కరణముయొక్క-కాదు-ఆంగ్ల వస్తుబహిష్కరణము యొక్క నష్టములను నిరూపించు టిష్ట డావశ్యకము. ఆంగ్ల వస్తుబహిష్కరణమును గూర్చి పలువురు దేశాభిమానులు ముచ్చటించి యున్నారు. హిందూదేశ షేమము మదియందుంచు కొని ఆ బహిష్కరణమును గూర్చి నే మాటలాడుచున్నాను. ఆంగ్ల వస్తువు లన్నియు మనకు హాని గలిగింప జాలవు. కొన్ని ఆంగ్లగ్రంథములు మనకు ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానలాభములను పొందుటకు

సహాయపడును. వస్త్రములను గూర్చి ఒక ఆంగ్ల వస్త్రములు మాత్రమే మనకు హానిగలిగించునని తలంపజనదు. విదేశీయవస్త్రము లన్నియు, అంతేకాక, కొంతవరకు మన మరలపై తయారగు బట్టలుగూడ మనకు హానిగలిగించును. వడుకుట ఖద్దరుధరించుట మూలమున గలిగిన బహిష్కరణముయొక్క ఫలితములు ఒక్కఆంగ్లదేశ వస్త్రములను ప్రత్యేకముగ బహిష్కరించుట వలన గలుగజాలవు. అందుచే విదేశీయవస్త్రము లనే బహిష్కరించు టావశ్యకము. ఈ బహిష్కారము నొక అపరాధముగా నెంచరాదు. భారత జాతి జీవించవలయునన్న విదేశవస్త్రబహిష్కరణ మత్యవసరము.

సందేహ నివృత్తి

రాటము ఉద్రేకమును గలుగజేయ దనియు, వడుకుట ఆడువారి పని యనియు, రాటముపై పని చేయుట పూర్వకాలమునకు మరలుటయనియు, యంత్రనిర్మాణమునకై నలుపు శాస్త్రపరిశోధన జ్ఞానమునకు రాట మొక ఆటంకము కానేరదనియు

విమర్శకులు వాదించుచున్నారు. కాని నా యభిప్రాయము ప్రకారము హిందూదేశమునకు వలయునది గట్టిపరిశ్రమయే గాని ఉద్రేకముగాదు. లక్షలకొలది ప్రజలకు గట్టిపరిశ్రమయే ఒకవిధమగు ఉద్రేకము. అదియే ఉద్రేకమునుగలిగించు పరమాషధము. రాటముపై మనము తగినంతకృషి నలుపలేదు. అసలు రాటమునుగూర్చి మనము పూర్తిగా ఆలోచించలేదు. మాటిమాటికి తామామోదించిన తీర్మానములను అఖిల భారతజాతీయోప సంఘసభ్యులు తామే ఆచరింప జాలకున్నారు. మనలో అధికసంఖ్యాకులు రాటమునందు విశ్వాసము లేకుండ నున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఉద్రేకము గలిగించు శక్తి రాటమునకు లేకపోవుటచే రాటము నిరుపయోగమని చెప్పుట న్యాయముగాదు. అది ఆడువారికి తగిన పనియని చెప్పుట నిజపరిస్థితులను గ్రహింపకుండుట యగును. అసంఖ్యాకములగు రాటముల సముదాయమే యంత్రములు. యంత్రములు పురుషులచే నడుపబడుచున్నవి. పురుషులయొక్క యోగ్యతకుతగని పరిశ్రమలు కొన్నికలవను తలంచు మూర్ఖతనుండి తెప్పరిల్లుకాలము వచ్చినది. మామూలుస్థితిగతులందు రాటముపై స్త్రీలే

పరిశ్రమ చేయవచ్చును. కాని ఇకముందు కొందరు పురుషులుగూడ ఎప్పుడును రాటముపై పనిజేయుచు దానిని గృహపరిశ్రమగా అభివృద్ధిలోనికి దేవలసియున్నారు. ఇంతవరకును రాటముపై జరిగినకృషి పురుషుల సహాయము లేకుండ జరిగియుండెడిదిగాదు. మనలో కొంతమంది రాత్రింబగళ్లు దానిని గూర్చి యాలోచింప కున్నచో నీ యభివృద్ధి గలిగియుండెడిదిగాదు.

యంత్రములు

యంత్రములగూర్చి గాంధీగారి యభిప్రాయములని ఇదివరకు నాపై యాలోచింపబడినవి యిప్పుడు మీమనసులోనుంచిపారద్రోలుదురుగాక. ప్రప్రథమమున అహింసను దేశీయులెల్లరును ఒప్పుకొనునట్లు జేయుటకు ఎంతప్రయత్నించుచున్నానో యంత్రనిర్మాణమునుగూర్చి అంతకంటె ఎక్కువ ప్రయత్నము చేయుటలేదు. రాటమే ఒకవిధమగు చిత్రయంత్రము. ఈరాటమును గనుగొనిన మహానుభావునకు ప్రతిదినమును నేను వందనము లాచరించుచున్నాను. 15,00 మెళ్లు వెడల్పు గలిగి, 1900 మెళ్లునిడుపు గలిగిన విస్తీర్ణప్రదేశమునందు వేలకొలదిగనున్న

గృహములందు ఆకలిబాధలేకుండ జేసిన హిందూ దేశపు యీ ఒక్క-గృహపరిశ్రమనుగూడ కావలయునని, దురుద్దేశముతో నాశనముచేయుటకు నే నెంత మాత్రమును సమ్మతింపజాలను.

నూలుచందా

రాటమనిన నాకీపిచ్చియెందులకో మీరిప్పును గ్రహింపగలరు. దానిని చందాగా ఏర్పాటుచేయుట కెందులకు సాహసించితిరో, స్వరాజ్యపక్షము తరపున దేశబంధుదాసు, పండిత మోతీలాలునెహ్రూ గార్లు దానినెందుల కంగీకరించిరో, యిప్పుడు మీరు వింతపడకుండ నే గ్రహింపగల్గియుందురు. నాయిష్ట్యము వచ్చినట్లు నన్ను చేయనిచ్చినచో, నూలువడుకుట కంగీకరింపనివారు, అన్ని సమయములందును ఖద్దరును ధరింపజాలనివారు, ఒక్కరుగూడ జాతీయ సభాసభ్యులపట్టికయందుండజాలరు. ఏదియెట్లున్నను స్వరాజ్యపక్షమువారు దీని కంగీకరించినందులకు వారికి నేను కృతజ్ఞుడను. అందులో గలమార్పు బలహీనతను సూచించుచున్నది. అంతేకాక అవిశ్వాసమునుగూడ సూచించుచుగాని యిదే యొకవిధ

ముగా గొప్పప్రయత్నమునకు తోడ్పడగలుగునని నావిశ్వాసము. ఇందు సంపూర్ణమైన సమ్మతము గల వారందరికిని యిది మంచిఫలముల నొసగు ప్రయత్నములచేయుటకు అవకాశము నిచ్చుచున్నది.

వేరుసందేశ మేమియులేదు

భారతీయులకు రాటమువడుకుడని చెప్పుట కన్న వేరుసందేశమును జేరిని నే నీయజాలను. అందుచే రాటమునుగురించి నేనింతగ జెప్పుచున్నాను. న్యాయములును, శాంతియుతములును నగు మార్గములచే స్వరాజ్యము సంపాదించనలయు ననిన వడుకుట కన్న మంచియుపాయ మింకొకటి నాకు తెలియదు. నేనింతకుముందు చెప్పినట్లుల హింసకుబదులు రాటమును భారతీయులందరును ఒప్పుకొనవచ్చును. శాసనోల్లంఘనము నాకు పరమసమ్మతము. విదేశవస్త్ర బహిష్కరణమునందు మనము జయము బడయువరకును శాసనోల్లంఘనముద్వారా స్వరాజ్యమును బడయుట దుస్సాధ్యము. రాటమునుగూర్చిన నా యభిప్రాయములు మీకు సమ్మతము కావేని జాతీయ మహాసభకు నేనేల నిష్ప్రయోజకుడ నగు మార్గ

దర్శకుడుగ నుండవలెనో మీరే సులభముగ దెలిసి
కొనగల్గుదురు. రాటమునందుగల మాహాత్మ్యమును
మీరు సరిగ గుర్తింపనిచో జాతీయాభివృద్ధికి నేనొక
గొప్ప యాటంకమని కొందరు స్నేహితు లనుకొను
నటుల మీరుగూడ తలంపవచ్చును.

నేను చెప్పినది మీ మనసుకు నచ్చనిచో,
మీ యాలోచనల కనుకూలముగ నుండనిచో
మీరు నానాయకత్వమును నిరసించుకుండుట మీ
విధిని మీరుగుర్తింపలేదని వెల్లడియగును. “మేము
ఒప్పకొనము” అని వ్యతిరేకముగా చెప్పటకు ధైర్య
ముగానిచొరవగాని మనకు లేదనివిల్లింగుడనుప్రభువు
చెప్పినట్లు మరల నిక నెప్పుడును నెవరును చెప్పకుండు
నటుల జేయుడు. నా సూచనయందు మీకు నమ్మ
కము లేనిచో దానిని మీరు ధైర్యముతో నిరసించు
టయే స్వరాజ్యసంపాదనయందొక సోపాన మగును.

హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత

హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యత రాటముకన్న
తీసిపోవునదిగాదు. అది మనప్రాణవాయువు. స్వరాజ్య
సంపాదన కిది యావశ్యకమని దాదాపుగ నెల్లరును

ఏకగ్రీవముగ నొప్పకొనుటచే ఈ విషయమై మీ
కాలము నెక్కువ వృధపుచ్చదలచుకొనలేదు. ‘దా
దాపుగ’ అని ఏల ఉపయోగించితి ననగా కొందరు
హిందువులు మహమ్మదీయులును ప్రత్యేకముగ
హిందూరాజ్యముగలభారత దేశముగాని, పూర్ణముగ
మహమ్మదీయ ప్రభుత్వముగల భారత దేశముగాని
లేకున్నచో ప్రస్తుతపరిస్థితులలోవలె ఆంగ్ల దేశ
ముపై ఆధారపడి యుండుటయే మంచిదని తలంచు
చున్నారు. అదృష్టవశమున వారిసంఖ్య చాల
తక్కువగ నున్నది.

ప్రస్తుత వైషమ్యములు తాత్కాలిక క్రోధ
ముచే గలిగినవనియు, ఇవిపోయి స్థిరస్నేహమేర్పడు
ననియు, హాలానాషాకతాలీగారికి గల యూహలే
నాకునుగలవు. ఇంతవరకును నిదురించుచున్న ప్రజ
లందు అసహాయోద్యమము, దానికిపూర్వము మహా
మ్మదీయులతో సమానముగ హిందువులు గూడ
సంరంభము జరిపిన ఖిలాఫత్ ఉద్యమము అన్ని పక్ష
ములకును, ప్రజలందరకును నూతనమగు స్వయం
జ్ఞానమును గలుగజేసెను. అసహాయోద్యమము
విజృంభణమున నున్నపుడు నిరుత్సాహపడిన

కొందరు అసహాయోద్యమమిప్పుడు తగ్గుదలలో నుండుటచే అవకాశమును గల్పించుకొని మూఢమత విశ్వాసములచే స్వమతస్వార్థపరత్వముచేతను కలహములకు అవకాశములను గలుగజేయుచున్నారు. వీనిచే గలిగిన ఫలితములు రెండుసంవత్సరములనుంచియు జరుగుచున్న చరిత్రయందు వ్రాయబడియున్నవి. మతమనుమిషచే చాల అన్యాయములు జరిగినవి. మతమను పేరుతో అల్పవిషయములన్నియు కొండంతలుగ జేయబడినవి. స్వమత విశ్వాసోన్మాదులు తమహక్కులకు అణుమాత్రము భంగమురాగూడదని తలచుచున్నారు. రాజకీయ, ఆర్థికవిషయములనుమిషచే వైషమ్యములుపెంపు జేయబడుచున్నవి. కోహటులో ఈదురంతములు మిన్నుముట్టినవి. అచటి స్థానికప్రభుత్వమువారి అలక్ష్యముచే నీఘోరము మరింత వృద్ధియైనది. అట్టి ఘోరమునకు కారణముల నారసి తప్పులు శలానివారివియని నేను నిర్ణయింపదలచుకొనలేదు. అట్లు చేయుదమనినను తగినసామగ్రి నాయొద్దలేదు. ప్రాణములురక్షించుకొనుటకు హిందువులుపారిపోయి రని చెప్పినజాలును. కోహటులో మహమ్మదీయుల

సంఖ్య మిక్కుటముగ గలదు. పారతంత్ర్యప్రభుత్వముక్రింద నెంతవరకు సాధ్యమగునో అంతటి రాజకీయాధికారమును గలిగియున్నారు. అందుచే అధిక సంఖ్యాకులైయున్న వారిమధ్య హిందువుల టేమమున కేమాత్రమును భంగము గలుగకుండునటుల జూచుట వారివిధి. అచట హిందువులు అధిక సంఖ్యాకులుగ నుండినచో వారెట్లుందురో ఇప్పుడుగూడ అటులనే వీరుండవలెను. పారిపోయిన హిందువులను తిరిగి కోహటునకు సురక్షితముగ తీసికొనినచ్చువరకును కోహటుమహమ్మదీయులు విశ్రాంతి జెందరాదు. ప్రభుత్వమువారు పన్నిన చిక్కునందు తగుల్కొనక తమ ప్రాణములకును, ఆస్తులకును సంపూర్ణముగ టేమముగలుగుననునమ్మకము కుదురునంతవరకును కోహటు మహమ్మదీయులువచ్చి వీరిని దోడ్కొనిపోవువరకును, హిందువులు కోహటునకు పోకుండుటకు నిశ్చయము చేసికొందురుగాక !

మహమ్మదీయులెంత యధిక సంఖ్యాకులుగ నున్నను వారు హిందువులను తమవలెనే చూచుకొనుచు వారిని స్నేహితులుగ భావించిన హిందువులు

వారిమధ్య నివసింపగలుగుదురు. హిందువులే యధిక సంఖ్యాకులుగనుండినచో మహమ్మదీయులు గూడ హిందువులయొక్క స్నేహభావముపైనే యాధార పడి నివసింపగలుగుదురు. దొంగలు తోడుమోతుల నుంచి, ప్రభుత్వమురక్షింపగలదు. కాని స్వరాజ్య ప్రభుత్వమైనను ఒక మతమువారు ఇంకొక మతము వారిని బహిష్కరింపదలచినచో నేమియు చేయ జాలదు. ప్రభుత్వములు అసాధారణ పరిస్థితులందు అక్కరకువచ్చును. కాని వైషమ్యములు సామాన్య మైపోయినపుడు అది దేశీయపరస్పరసంగ్రామమై (Civil war) ఏదోయొకపక్షమునెగువర కది జరుగు చునేయుండును. ప్రస్తుతము మన ప్రభుత్వము పరాయిదగుటచే మన మెందరముకలిసినను మనలనుండి రక్షించుకొనుటకు శక్తిగలిగియున్నది. అది మారు వేషముతోనున్న సైనిక ప్రభుత్వము. ఈమతవై షమ్యముల నాపుటకు ఈప్రభుత్వము తలపెట్టినచో అట్లు చేయుటకు దానికి శక్తిగలదు. ఏ స్వరాజ్య ప్రభుత్వ మైనను ప్రజాసమ్మతమగు ప్రభుత్వ ముగ నుండదలచుకొనినపుడు యుద్ధమునే పరమావధిగ గలిగియుండజాలదు.

స్వరాజ్యప్రభుత్వ మనగా హిందువులమహమ్మదీయులు తదితరులు గలసి సఖ్యముతో మంచి భావములతో స్థాపించినప్రభుత్వమని నాయర్థము. స్వరాజ్యము కావలెననినచో హిందువులును, మహమ్మదీయులును వారి విభేదములను మృదువుగ స్నేహభావములతో పరిష్కరించుకొనవలెను.

డిల్లీలో జరిగిన ఐకమత్య సమావేశము మతవైషమ్యములనుదొలగించుమార్గమును సూచించినది. వివిధనాయకులమహాసభవారు నిర్ణయించిన ఉపసంఘముహిందూమహమ్మదీయులలోరాజకీయ విభేదములను తొలగించుసూచనల చేయుటకే కాక అన్ని పక్షములు, అన్ని కులములు, అన్ని జాతుల వారికి, అన్ని మతములవారికినిగలవిభేదములను తొలగించుటకుగల నిర్ణయములను జేయవలయునని కోరబడినది. సాధ్యమైనంతవరలోజాతిమత వైషమ్యములను తొలగించుటయే మనగమ్యస్థానమై యుండవలయును. జాతిమతప్రాతినిధ్య ముండరాదు. ఎన్నికదారులు గుణగుణములనుబట్టియే పక్షపాతములేక ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలయును. అర్హులైనట్టి పురుషులు, స్త్రీలును, సేవచేయుచుండవలెను.

జాతివిద్వేషములును, ప్రత్యేకాభిమానములును విస్మరణీయము లగు కాలము వచ్చువరకును అధిక సంఖ్యాకులభావములను సంశయించు స్వస్థసంఖ్యాకులకు స్వాతంత్ర్యమియవలెను. అధికసంఖ్యాకులు స్వార్థత్యాగుల ఆదర్శమును జూషవలెను.

అస్పృశ్యత

స్వరాజ్యమునకు అస్పృశ్యత మరియొక ఆటంకము. స్వరాజ్యమునకు హిందూమహమ్మదీయమైత్రీచేకూరుట ఎంత యావశ్యకమో, ఈ అస్పృశ్యత తొలగుట అంత యావశ్యకము. ఈ సమస్యముఖ్యముగ హిందువులకు సంబంధించినది. వారు నిమ్నజాతులకు స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చువరకును స్వరాజ్యమును పరిగ్రహింపరాదు. నిమ్నజాతులను అణగద్రొక్కుటవలన వారును అణగారిపోయిరి. హిందూస్థానమునందు ఆదినివాసులను ఆర్యదండయాత్రికులు, ఆంగ్లదండయాత్రికులవలెనె, అంత కన్న నీచముగ కూడ హింసించిరని చరిత్రకారులు మనకు చెప్పెదరు. అట్లైనయెడల మనము అస్పృశ్యులను తరగతిని కలుగజేసినందులకు మన కీ బాని

సత్వము తగ్గిశక్తుయే యనవలయును. ఈ కళంకమును ఎంతత్వరగా తొలగించిన మనకు_హిందువులకు_అంత మంచిది. కాని అస్పృశ్యత భగవద్గీర్వాణమని పురోహితులు చెప్పెదరు. హిందూమతమునుగూర్చి నాకును కొంత తెలియును. పురోహితులు చెప్పినది తప్పని నేను గట్టిగ చెప్పగలను. భగవంతుడు మానవాళిలో కొందరను, అస్పృశ్యులుగా విభాగించెననుట అసత్యము. కాంగ్రెసు సభ్యులైన హిందువులు సాధ్యమైనంత త్వరలో ఈ అడ్డును కొట్టివేయవలయును. వైకం సత్యాగ్రహులు మనకు దారిచూపుచున్నారు. వారు శాంతదృఢమనస్కులై సంగ్రామమును జరుపుచున్నారు. వారలకు ధైర్యస్థైర్యవిశ్వాసములు గలవు. ఏయుద్యమము నందైనను ఈ గుణపుంజ మున్నయెడల అయ్యడీ తప్పక విజయముకాంచును.

రాజకీయ లాభమునకై ఈకాలమున నిమ్నజాతులను, మోసపుచ్చుట యనునది, హిందూసోదరులకు తగదని నేను హెచ్చరించుచున్నాను. హిందువులు, హిందూ మతమందు అస్పృశ్యతను

తొలగించునట్టి తపస్సు చేయవలసిగొన్నది. పవిత్రత గాంచవలసినది అస్పృశ్యులుగారు; ఉన్నత జాతివారే. అస్పృశ్యతయందు ప్రత్యేకదుర్గుణ మేమియులేదు. అపరిశుద్ధముగాని, మురికిగాని లేదు. మనము ఉన్నత జాతివారము. ధూర్తులమై మన తప్పులను మనము తెలిసికొనక మనము అణగ ద్రొక్కి యుంచిన సోదరుల తప్పులను పెద్దచేయుచున్నాము. దేశములనలెనే మతములుకూడా సర్వసమానత్వమును గలిగియున్నవి. భగవంతుని ప్రసాదానుగ్రహములు ఏదో ఒక దేశమునకుగాని మతమునకుగాని ప్రత్యేకపు హక్కులుకాజాలవు. ఆ భగవంతుని సేవించి ప్రతివారును వానిని బడయుచుందురు. అన్యాయ, అసత్య, చార్జన్యములను విశ్వసించు దేశముగాని, మతముగాని ప్రపంచమున నామరూపములు లేకుండబోవును. భగవంతుడు తేజోమూర్తి, అంధకారమయుడుకాడు. భగవంతుడు ప్రేమమూర్తి, ద్వేషికాడు. భగవంతుడు సత్యమూర్తి, అసత్యమూర్తి కాడు. భగవంతుడే మహామహుడు. మనము ఆయనచే సృజింపబడినవారము; ధూళితో సమానులము. అట్టి మనము నిమ్నస్థాన

మందున్న భగవత్స్పృష్టిని నమ్రతతో గౌరవింపవలయును. సుదామడు చిరిగిన గుడ్డపీలికలతో నున్నను అన్యులను భావింపమిచే శ్రీకృష్ణు డాతిధ్య మొనంగెను. మతమునకు త్యాగమునకును మూలము ప్రేమ యనియు, ఈ క్షణభంగురదేహము స్వార్థమునకును, అధర్మమునకును మూలమనియును, తులసిదాసు చెప్పుచున్నాడు. మనము స్వరాజ్యమును పొందినను పొందకున్నను, హిందువులు వేదములందలి తత్త్వమును పునరుద్ధరించి, కార్యాచరణలో పెట్టుటకుముందు తాము పునీతులు కావలయును.

స్వరాజ్యవిధానము

అయితే, ఈ రాటము, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, అస్పృశ్యతా నివారణము, ఒక ఆదర్శమునుచేరు సాధనములుమాత్రమే. ఆదర్శ మేదోమనకు తెలియదు. నాకు సాధనములు తెలిసినచాలును. నాజీవితతత్త్వమునందు సాధనములును, ఆదర్శములును ఒక్కటిగనే కాన్పించెను. కాని ప్రజలకు ఆదర్శ మేదియో సరిగా తెలియవలెనని, బాబు భగవాన్దాసు దృఢముగ కోరినందువలన

నేనును అందుల కియ్యకొంటిని. భారతదేశము కోరి సంరంభముచేయుచున్న స్వరాజ్యవిధానము తన్ని ర్వచనమును పూర్తిగ దెలిసికొనవలెనని, ఆయన కోరెను. సర్వపక్షమహాసభచే నిర్దిష్టపడిన ఉప సంఘమునకు ఈపని సంబంధితిని. ఆయుపసంఘము వారు, అన్ని పక్షములకు అంగీకారవిధానమును తయారుచేయుదు రని నమ్మెదను. వారు పర్యాయ చించుటకై నేను ఈక్రింది యంశములను సూచించెదను :—

(1) ఎన్నుకొను అధికారము ఉండుటకు ఆస్తి హోదానుబట్టి కాక కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు సూచించబడినటువంటి కాయకష్టమేదో షరతుగ నుండవలెను. ఆస్తి విద్యులవలన ఇచ్చినహక్కు పరిక్షించిచూడగా పనికిరానిదై పోయెను. కాయకష్టము, కోరువారికి ప్రభుత్వమునందు పాగొనుటకును, దాని క్షేమము నాలోచించుటకును అవకాశమిచ్చుచున్నది.

(2) శాంతి సమయములందు ఆస్తిని, ప్రాణమును రక్షించుకొనుటకు సరిపోవునటుల వినాశకరమగు సైనికవ్యయము తగ్గింపవలెను.

(3) న్యాయపరిపాలనమునకు ఖర్చు తగ్గవలెను. అందులకు చివర అప్పీలుకోర్టు లండనులో గాక ఢిల్లీలో ఉండవలెను. సివిల్ దావాలలో తగాదాలన్నియు పంచాయతుల తీర్మానమునకు ఒప్పుకొనునటుల కక్షీదారులను ఒప్పింపవలెను. పెద్దపెద్దమోసములు, అన్యాయములు చేసిన కేసులలోతప్ప పంచాయతుల తీర్పులే కాయముకావలెను. మధ్య కోర్టు లేమియు ఉండరాదు. కేసుల నడుపుతంతు అంతయు క్షేత్రము చేయవలెను. మనము ఆంగ్లవిధానమును బానిసలముగా అనుసరించితిమి. వలసరాజ్యములందు కక్షీదారులు తమ కేసులలో తామే వాదించుకొనునటుల న్యాయవిధానము స్వల్పముచేయు ఉద్యమము గలదు.

(4) మద్యములు, మత్తుద్రవ్యములనుండి ఆదాయము అసలు లేకుండచేయవలెను.

(5) సివిల్, మిలిటరీ ఉద్యోగుల జీతములు, దేశముయొక్క స్థితిగతులను బట్టి తగ్గింపవలెను.

(6) రాష్ట్రములను, భాషల ననుసరించి విభజించి ప్రతిరాష్ట్రమును పరిపాలనాభివృద్ధి గాంచు

టకు వీలగునట్లుల సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మీయవలయును.

(7) విదేశీయులకిచ్చిన హక్కులన్నిటినిగూర్చి విచారించుటకు ఒక సంఘమును నియమింపవలెను. ఆవిచారణసంఘము తీర్మానములకు లోనై యుండునట్లుల న్యాయార్హితమగు విదేశీయుల హక్కులకు సంపూర్ణ రక్షణ మొసంగవలెను.

(8) కేంద్రప్రభుత్వమునుండి ఎట్టి ఆటంకము కలుగకుండ భారత సంస్థానాధీశులహోదాకు సంపూర్ణ రక్షణ మొసంగవలెను. అయితే ఈసంస్థానము నందలి పౌరులు పీనల్ కోడ్డుక్రింద నేరములు చేయకున్నయెడల స్వపరిపాలన మనుభవించు భారత దేశమందు నివాసపుహక్కునుకలిగియుండవచ్చును.

(9) నిరంకుశాధికారము లన్నిటిని రద్దుచేయవలెను.

(10) సర్వోన్నతమైన ఉర్ద్యోగము, అందులకు తగిన వారందరికిని యియ్యవచ్చును. సివిల్, మిలిటరీసర్వీసుల పరీక్షలు భారతదేశమందే జరుగవలెను.

(11) అన్యోన్యసహన ముండునట్లుల అన్ని మతములకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మొసంగవలెను.

(12) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందును, శాసనసభలందును, న్యాయస్థానములందును, ఆమూరాష్ట్రముల దేశభాషనే ఉపయోగింపవచ్చును. చివర అప్పీలు కోర్టులో ప్రీవీకౌన్సిలునందు హిందూస్థాని యుండవలెను. లిపి దేవనాగరముగాని, పారసీకముగాని యుండవలెను. కేంద్రప్రభుత్వమందును, కేంద్ర శాసనసభయందును, హిందూస్థానియే వాడవలెను. రాజ్యతంత్రమునందు దేశదేశములతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఆంగ్లమునందు జరుపవచ్చును.

పైన తెలిపినవానిలో నాకు తోచినట్లుల స్వరాజ్యమునకు కావలసినవి కొన్ని చెప్పితిని. ఈ నాభావములు మీకు విచారితములుగతోచి నవ్వరని నమ్మెదను. నేను చెప్పినవనులను, పరిగ్రహించుటకు గాని చేయుటకుగాని నేడు మనకు శక్తి లేకపోవచ్చును. పోనీ! అందులకు యిష్టమైనగలదా? అట్టి కోరిక నైనను కృషి చేసెదము. స్వరాజ్యవిధానమును చిత్తు తయారు చేయుటకు నిర్మింపబడిన సంఘము ఈ విపరీతపు సూచనలయెడల యితరవ్యక్తులు పంపు సూచనలయెడలకంటె ఎక్కువ దృష్టిని వినియోగింప నక్కరలేదని నేను చెప్పుచున్నాను. ఈ

నాభావములను ఎక్కుడువ్యాప్తి గాంచవలయు ననియే ఈ ఉపన్యాసమునందు చేర్చితిని.

స్వాతంత్ర్యము

పైన వివరించిన విధానమునుబట్టి చూడ బ్రటిషు సంబంధమును సమానగౌరవ షరతులపై నుంచుకొనునటుల నూహింప వచ్చును. కాని కాంగ్రెసుసభ్యులు కొందరు బ్రిటనుతో సంబంధములేకుండ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కావలెనని కోరువారున్నారని నాకు తెలియును. వారు సమాన భాగస్వాములుగా కూడనుండ నెల్లరు. బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు చెప్పినటులచేసి సమానత్వము నకు మనకు తోడ్పడునెడల బ్రటిషు సంబంధము పూర్తిగ వదలుకొనుదానికంటె అదియే ఎక్కువ విజయముగాంచును. కాబట్టి నేను సామ్రాజ్యాంతర్గత స్వరాజ్యమునకే ప్రయత్నించెదను. కాని బ్రిటను తప్పిదమువలన వేరగుట ఆవశ్యకమైనయెడల నే నందుల కేమాత్రమును వెనుదీయను. అట్లు వేరు చేయుభారమును నేను బ్రటిషుప్రజలమీదనే పడ వేసెదను. ఈ కాలమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర దేశములు

ఒకటితో నొకటి యుద్ధముచేసికొనక ఒకదానిపై నొకటి ఆధారపడి మిత్రబృందముగ నుండవలెనని విజ్ఞానులు కోరెదరు. అట్టిఫలితము చేకూరుట కెంతకాలమో కావచ్చును. అట్టిమనత మన దేశమునకే రావలయునని నేను కోరను. కాని మనము స్వాతంత్ర్యముగ నుండుటకన్న పరస్పర మాధారపడియుండు స్వాతంత్ర్యమునకు సిద్ధముగ నున్నామని తెలుపుటలో విశేషముగాని అసాధ్యముగాని నా కేమియు కాన్పించుటలేదు. భారత దేశముతో సంబంధమేమియు లేదని చెప్పవలసిన భారము బ్రిటనుమీదనే యుండవలెను. స్వాతంత్ర్యము మాకు కలదని చెప్పుకొనకుండ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముతో నుండుశక్తిని నేను కోరెదను. బ్రిటను భారతదేశమునకు, సామ్రాజ్యమునందు సంపూర్ణ సమానత్వ మొసంగినను, నేను తయారు చేయు నేవిధానమైనను మైత్రిపై ఆధారపడి యుండునుగాని, అట్లు మైత్రిలేని స్వాతంత్ర్యమును అంగీకరింపను. కావున ప్రతిదానికిని స్వాతంత్ర్యము కావలెనని కాంగ్రెసుసభ్యులు పట్టుపట్టవద్దని నేను కోరుచున్నాను. ఇందేమియు అసాధ్యమున్నదని

కాదు కాని బ్రిటనుచేసిన ప్రతిజ్ఞ లన్నిటికిని ప్రతి కూలముగ తన యధీనములోనే యుంచవలెనను ఉద్దేశ్యము తెలుపువరకును ఇది బొత్తిగ నావశ్యకము లేదని నాతలంపు.

స్వరాజ్యపక్షము

ఇంతవరకును నేను ఒడంబడికయందలి విషయములను, దానినుండి బయలుదేరు సంగతులను చర్చించితిని. స్వరాజ్యపక్షమున కొసంగిన సమాన త్వపుహోదానుగూర్చి యెక్కువ యేమియు జెప్ప నవసరములేదు. ఆపక్షమునుగూర్చి యేమియు జెప్పట యిష్టములేదు. కారణము అర్హత లేదని గాదుగాని శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి ఆ పక్షాభిప్రాయములలో నేను పాల్గొనజాలను. కాని నేను కాంగ్రెసులోనుండి దానిని సమపవలసియే యుండునెడల ఉన్న సంగతులనున్నట్లు గుర్తింపవలెను. కాంగ్రెసు నుండి విడిపోవుటగాని, యీ అధ్యక్షకారవమును తిరస్కరించుటగాని సులభమే. కాని అట్లు గాలేదు. దేశముయొక్క క్షేమమును గమనించియే యిందు కియ్యకొంటిని. స్వరాజ్యపక్షము అధిక సంఖ్యాక

ముగ లేకున్నను కాంగ్రెసునందు బలముగ నభివృద్ధి గాంచుచున్న స్వాసంఖ్యాకపక్షమై యున్నది. దేశములో దానియొక్క హోదానుబట్టి కాంగ్రెసు నందు విభాగముచేయుట నా కిష్టములేదు. అందు చేత నాఅంతరాత్మకు భిన్నముగ లేనంతవరకును, ఆపక్షముయొక్క షరతులకు నేనంగీకరింపక తప్ప దయ్యెను. ఆషరతులు కారణరహితము లని నాకు దోచుట లేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు పేర తమవిధానమును నడుపగోరెదరు. బహిష్కార పక్షమువారు వారి విధానమునకు బద్ధులుగాకుండ అట్లు జరుపుకొనుమార్గము నాలోచింపవలెను. ఇందుల కొకమార్గమున వారు తమవిధానమును నిర్ణయించుకొని నిర్వహించుకొనుటకు ఆర్థికవ్యవహార బాధ్యతలు వారివి వారికి వదలిపెట్టుట. కాంగ్రెసు కొంత బాధ్యత పాల్గొనకుండ ఆవిధానమును నడుప జాలదు. నేనుగాని, యేబహిష్కారపక్షసభ్యుడు గాని ఆబాధ్యత సహించజాలము. అందువలన నేనా విధాననిర్మాణమునందు పాల్గొనజాలను. అందును మన స్సనకు నచ్చకుండ నిర్ణయించుట యసాధ్యము. విశ్వాసమెందుగలదో మనసుగూడ అక్కడకే పోవును.

శాననసభాకార్యక్రమవిషయమున కాంగ్రెసు పేరు నుపయోగించు కొనుటకు స్వరాజ్యపక్షమునకు సంపూర్ణాధికారము నొనంగుటవలన కాంగ్రెసు నందు జేరవలె ననుకొనిన యితరపక్షములవారిస్థితి వెగటుగనుండునని నాకు దెలియును. కాని అదితప్పని సరిగ నాకు దోచుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షము తనకు గల అనుకూలమును అర్పణచేయజాలదు. అయినను ఆపక్ష మేలాభములు గోరినను స్వతంత్రమునకు గాక దేశమునకే కదా. అన్నిపక్షములవారికి అది ఒక్కటే ఆశ ఉండగలదు. కావున యితరులుగూడ కాంగ్రెసునందు జేరి దేశము మొక్కరాజకీయములకు మార్గముదీయుటకు పనిచేసెదరని నేను నమ్మెదను. డాక్టరు బెసెంటు దీనికి మార్గదర్శకురాలయ్యెను. ఆమె యింకను యెన్నియోపనులు చేసెడిదేకాని కాంగ్రెసులోనికివచ్చి పనిచేసి యెన్నికదారులను తన యభిప్రాయమునకు ద్రిప్పవలెనను అభిలాషగలదు. బహిష్కారపక్షమువారు ఒడంబడికకై యెట్టిసంశయము లేకుండ నమ్మతుల నీయవచ్చును. అన్నిపక్షములవారును గలసి పనిచేయవలసిన దేశీయ కార్యక్రమము ఖద్దరు, హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి,

హిందువులు అస్పృశ్యతను దొలగించుట, మైయున్నది. ఇదిమాత్రము వారు కొరుటలేదా?

సంఘసంస్కరణమేనా?

ఈ కార్యవిధానముతో కాంగ్రెసు సంఘ సంస్కరణసంస్థగమాత్రము మారునని సూచింపబడెను. నేను అందు ఏకీభవింపజాలను. స్వరాజ్యమునకు ముఖ్యముగ కావలసిన ప్రతికార్యమందు సంఘసంస్కారముకన్న ఎక్కువైనదిగనున్నది. ఆపనిని కాంగ్రెసే కావింపవలెను. కాంగ్రెసు, సర్వకాలమును ఈపనినే చేయవలెనని నావ్వరును సూచింపలేదు. కాని వచ్చే సంవత్సరము మాత్రము నిర్మాణకార్యమునకే లేదా నేను యింకొకరీతిని వర్ణించినటుల అంతరభివృద్ధికే కాంగ్రెసు పనిచేయవలెనని సూచింపబడెను.

కాంగ్రెసు చేయవలసిన నిర్మాణకార్యక్రమాంశము లింతటితో ఒడంబడికయందు పూర్తిగ దెలుపలేదు. నేను జెప్పబోవునవి మిగుల ముఖ్యమైనవి. కాని వానియందు వివాదముల కవకాశము లేకపోవుటచేతను, పై దెల్పిన మూడుంశములవలె

నవి స్వరాజ్యమునకు కేవల మంత ముఖ్యము గాక పోవుటచేతను ఒకంబడికయందు దెలుపమైతిమి.

జాతీయ పాఠశాలలు

అట్టిది జాతీయవిద్యాలయముల పోషించుటకంటె. ఖద్దరుతరువాత జాతీయవిద్యాలయములు నడుపుటయే విజయశాంత మయ్యెనని ప్రజలకు దెలియక పోవచ్చును. ఏమాత్రము విద్యార్థులు మిగిలి నప్పటికిని వీనిని వదలిపెట్టరాదు. రాష్ట్రములన్నియును అందలి కళాశాలలను పాఠశాలలను నిలువ బెట్టకొనుట గౌరవాంశమైయున్నది. అట్లుగాకున్న యెడల వానిని పోషించి బలపరచుటకు యెక్కువ ప్రయత్నములు చేయవలెను. చాలరాష్ట్రములందు జాతీయపాఠశాలలను కళాశాలలను గలవు. గుజరాతులో జాతీయవిశ్వవిద్యాలయము గలదు. దానికి సంవత్సరమునకు ఒకలక్ష ధనము ఖర్చగును. దానికింద 3 కళాశాలలును 70 పాఠశాలలును, 9 వేలమంది విద్యార్థులును గలరు. అహమ్మదాబాదులో దానికి భూమిదొరకెను. భవనముల ఖర్చుడే రూ.205323 ఖర్చైనవి. దేశమంతట ననగాయ మవలంబించిన విద్యార్థులే సందడి

గాంధీమహాత్ముని ఆస్కాంతోపన్యాసము

లేకుండ మంచినీటిని జేసిరి. ఇంక దృఢతః త్యాగముగలదు. లాకికదృష్టితో జూచినయెడల వారికి ప్రతిభతో వెలుంగు నదృష్టముతో జూచినయెడల వారు పోయినదనుకొను దానికన్న యెక్కువ గల్గిరని చెప్పవలయును. వారు పాఠశాలలను కళాశాలలను వదలినది సంజాబులో వానిద్వారానే యువకుల నభిమానపరచుటచేతనే. మన బానిసత్వపుగొలుసులో మొదటిలంకె యీ విద్యాలయములందే నిర్మితమైనది. వానికి ప్రతినమానములగు జాతీయ విద్యాలయములు పోషణ యంతతక్కువగనున్నను స్వాతంత్ర్యసాధనములను నిర్మించుచున్నవి. ఇక ముందాన అంతయును యీ జాతీయవిద్యాలయములందు జదువు బాల బాలికలపై నుండును. కావున రాష్ట్రదాయములనుండి ముందు వీనిని పోషించుటకు న్యాయముచేయవలెనని నేను కోరుచున్నాను. కాని యీ విద్యాలయములు నిజముగ జాతీయముగ నుండవలెనన్న హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రీ నభివృద్ధిచేయు సంఘములుగ నుండవలెను. హిందూ బాలబాలికలు అస్పృశ్యత మతమునకు గళంక మనియు, మానవాళికి ఘోరనేరమనియు

దెలుసుకొనునట్లు చేయవలెను. ఈ పాఠశాల లందు నూలువడుకువారలకును నేతగాండ్రకును దగిన శిక్షణ మొసంగవలెను. కాంగ్రెసుకు రాటము నందును ఖద్దరునందును పట్టుత్వము గలదని విశ్వాస ముండునెడల యీ విద్యాలయములు రాటము యొక్క శాస్త్రమును సిద్ధముచేయునని తలంప వచ్చును. అవి ఖద్దరు నిర్మాణమునకు ఫ్యాక్టరీలుగ కూడనుండవలెను. దీనికర్థము బాలబాలికలకు మిగి లిన చదువు అక్కరలేదని కాదు. కాని చేతిపను లును మనోవృత్తియును తోడుగ నడుచుచుండ వలెను. జాతీయ పాఠశాలయొక్కగాని, కళాశాల యొక్కగాని ప్రయోజనమును ఆధిక్యమును అందలి విద్యార్థుల పాండిత్యమునుబట్టికాక జాతీయగుణ బలమునుబట్టియు, దూదేకునిల్లంబు, రాటము, మగ్గము పనిచేయుటలో పట్టుదలయు, వీనిని బట్టి యుండును ఏజాతీయపాఠశాలగాని, కళాశాలగాని మూసివేయుట నాకిష్టమేలేదు. అయితే హిందువులు కాని బాలురను చేర్చుకొనకను, అస్పృశ్యులను రానీయకుండను ఏకులుచేయుట వడుగుట ముఖ్య శిక్షణములుగ నేర్పకను ఉన్న జాతీయపాఠశాలలను

మూసివేయుటకు నే నెట్టి ఆటంకమును దెలుపను. పాఠశాలవాకిట బల్లమీద 'జాతీయ' యని యుండుటతోను, దానికి ప్రభుత్వసహాయము యేమి యులేకుండుటతోను, సంతోషించు రోజులుపోయి నవి. మరియొక విషయముగలదు. జాతీయపాఠశాల లనేకములందు దేశభాషలును హిందూస్థానియు అలక్ష్యముచేయబడుచున్నట్లు గాన్పించుచున్నది. దేశభాషలలో గాని, హిందుస్థానీలో గాని విద్య గరపుట నావశ్యకత నింకను ఉ పా థ్యా యు లు చాలమంది తెలియకున్నారు. శ్రీయుత గంగా ధరరావుగారు జాతీయవిద్యాప్రచారకులను సమా వేశపరచి నేను దెల్పినయంశము లన్నిటిని చర్చించి విద్యాకర్తవ్యముల గూర్చి ఆలోచించెదరని విను టకు సంతోషమగుచున్నది.

ఉద్యోగములను వదలిన అసహాయవాదులు

దేశసేవకొరకు వృత్తినివదలుకొనిన న్యాయవా దులు, ఉపాధ్యాయులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు మొద లగువారినిగూర్చి చెప్పట కిదియేతగినచోటు. సంసార మునుగడపుకొనుట కష్టమైనవారుచాలమందిగలరు.

వారలకు దేశము నహాయముచేయవలసినదే. ఖద్దరు బోర్డు, జాతీయపాఠశాలలు, కళాశాలలు, కష్టపడిపని చేసి తగినఅలవెన్యనుమాత్రముదీసికొనువారికి అవకాశముగలుగజేయవచ్చును. దేశసేవచేయునపుడు ప్రతిఫల మపేక్షింపగూడదనుభావము నాకు దోచుచున్నది. అందు ప్రతిఫలములేకుండ సేవచేయు కోరిక యుండుట ప్రశంసనీయమే కాని అందరును అట్లు చేయజాలరు. ప్రతిపనివానికిని ప్రతిఫలముయీయవలసినదే. ఏదేశమునందుగాని ప్రతిఫలము పుచ్చుకొనకుండ పనిచేయువారలు వేలకొలదిమంది దొరకరు. కావున దేశభక్తుడు దేశసేవ చేయుచు అందులకు కొంతబలైము దీసికొనుట ఉచితమనుభావము అభివృద్ధియగునటుల జేయవలెను.

మత్తుపదార్థములు

దేశమునకు ముఖ్యమైన మరొక విషయము కల్లు నల్లమందు వ్యాపారమునకు సంబంధించినది. 1921లో దేశమంతటను వ్యాపించిన మద్యనిషేధ ప్రచారము దౌర్జన్యరహితముగ సాగియుండిన యెడల ఇప్పటి కెంతయో అభివృద్ధి జరిగియుండెడిది. దురదృష్టవశమున చాటుగనో బహిరంగముగనో

దౌర్జన్యరూపము దాల్చెను. అందుచేత మద్యనిషేధ ప్రచారము నాపివేయవలసి వచ్చెను. దానితో మరల యథా ప్రకారము కల్లు, నల్లమందు కౌణములు విరివి గాజొచ్చెను. కాని మద్యనిషేధకార్యము పూర్తిగ జావలేదని వినుట మీకు సంతోషముగ నుండవచ్చును. ఇందుల కింకను చాలమంది శాంతముగ పనిచేయుచునే యున్నారు. ఐనను మనము స్వరాజ్యప్రాప్తియగువరకు ఈదురాచారము బొత్తిగా నశింపజేయజాలమని గ్రహింపవలెను. ఈయధర్మాదాయముతో మనప్లీలకుచదువు చెప్పుచున్నారని గర్వపడ నవసరమేమియును లేదు. శాసనసభలందు ప్రవేశించిన కాంగ్రెసుసభ్యులు, విద్య నభివృద్ధి చేయవీలులేకపోయినను యీ ఆదాయము పూర్తిగ లేకుండజేసినయెడల వారిని నేను తుమించెదను. మిలిటరీ ఖర్చును తగ్గింపవలె నని వారు పట్టుపట్టినయెడల నిట్టి దేమియును జరుగదు. బెంగాలు నిర్బంధములు

ఇంతవరకును లోలోపలకుల్లు సంతను చెప్పితిని. ఇకను బైటికుల్లును జెప్పెదను. ఇందు మనపాలకులు చేయుపనులు ముఖ్యముగ మన యాదర్శమున కడ్డు

దగులుచున్నవి. మన మిష్టమున్నయెడల వానిని మన ప్రయోజనములకే మార్చుకొనవచ్చును. లేదా వానికిలోంగి నష్టపడవచ్చును. ఈమధ్యనే పాలకులు చేసినపని బెంగాలు నిర్బంధములు. సర్వపక్ష మహాసభ దానిని పూర్తిగ ఖండించెను. ఈ దెబ్బ బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షముమీద నని ఆ సభవారు కొంతసందేహముతో జెప్పిరి. కాని నా కట్టిదేమి యునులేదు. నేను కలకత్తాకు పోయినపుడు వివిధాభిప్రాయములవారితో మాట్లాడగా యీదెబ్బ స్వరాజ్యపక్షమువారిమీదనే యను నిశ్చయము గల్గెను. పిదప లిట్టను రీ డింగు ప్రభువుల ఉపన్యాసములవలన యీ అభిప్రాయము దృఢపడెను. వారినమర్థన మేమియును సచ్చుటలేదు. అట్టి సమర్థనము ప్రజాభిప్రాయమన్న లెక్కలేని భారత దేశమువంటి చోటనే సాధ్యమగును. లిట్టనుప్రభువు విడుదలజేయుటకు బెట్టిన షరతులు మనవిజ్ఞానమునకు చాల అవమానకరములుగ నున్నవి. ఆ పరిస్థితులలో ఆర్డినెన్సును 1818 రెగ్యులేషనును ప్రయోగింపవలసివచ్చెనని ప్రభువు లనుటలో అపవాదము చేయుచున్నారు. జాతీయవాద మేమనగా:

1. వారు చెప్పినట్టి పరిస్థితు లున్నటుల నిర్ధారణయే కాలేదు.
 2. ఒకవేళ అట్టిపరిస్థితులున్నను నివారణోపాయము, రోగమునకు చేయుచికిత్సకన్నను రోగమే మేలనిపించునట్లున్నది.
 3. ఆపరిస్థితులలో పనిచేయుటకు సాధారణ న్యాయసూత్రములే చాలును.
 4. ఒకవేళ అసాధారణచర్య అవసరమైనను తామే సృష్టించిన శాసనసభ యంగీకారము నైనను బొందియుండవలసినది.
- ప్రభువుల ఉపన్యాసములు దీ విషయములనలే కాన్పించవు. ప్రభుత్వమువా రెన్నియో నిరాధారపు దండనములగావించునపుడు ఆయనుభవముగల దేశము వానిని దైవవాక్కుగ నమ్మజాలదు. ఆ ప్రభువులుచెప్ప మాటలను అసత్యములనియేకాక అవి కళంకపూరితములై వెలువడినవని పలుమారు తెలిసికొనియుండుటవలన మనము నమ్మమని వారికి దెలియును. కావున వారుచేయు హామీలు ప్రజలను హాస్యాస్పదులజేయుటయే. ఈఉపన్యాసములుచూడ మీయిష్ట మేమిచేసినను సరేయని నవాలుచేసినట్లు

న్నది. కాని మనము అసహనముతో క్రోధము జేంద రాదు. నిర్బంధములు మనలను లొంగకుండు జేసినయెడల స్వరాజ్యము త్వరలో రాగలదు. ఏలనన : ఉపద్రవ మెంతగల్గినను స్వార్థత్యాగమును ధైర్యమును గలుగ జేయును. నిజమైన మానవుడుగాని దేశముగాని నిర్బంధమువలన, బంగారునిష్పత్తో శుద్ధియగునటుల మారును. 1921లో మనము శాసనోల్లంఘనరూప మున నిర్బంధమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిమి. ప్రభుత్వమువా రేమిచేసికొన్నను సరే యంటిమి. కాని యిప్పుడు మనగడ్డి మనము తినవలసివచ్చినది. మనము శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగ లేము. అందుకు సిద్ధము గావచ్చును. శాసనోల్లంఘనమునకు సిద్ధ మనగా శిక్షణము, ఆత్మనిగ్రహము, అహింస, సత్యాగ్రహము, దైవనిర్ణీతధర్మములకును, మానవ నిర్ణీతధర్మములకును విధేయతతోనుండుట ముఖ్యముగ నలవడవలెను. దురదృష్టవశమున మనకు ఇందు లకు తగినటుల శిక్షణముగాని ఆత్మనిగ్రహముగాని లేదు. మనయందు దౌర్జన్యము గలదు. లేదందుమా నిగ్రహముతో పోరాడగల హింసాశక్తి లేదు. కావలసినంత కూడికలేదు. ఇకను మనము

విధేయతతోనుండుట, భగవంతునకుగాని మానవు నకుగాని, నిర్బంధముమీద నైయున్నది. హిందూ మహామ్మదీయులమధ్య రోజును అట్టి ధర్మము నకు భంగముగలుగుచున్నటుల జూచుచున్నాము. శాసనోల్లంఘనమునకిది తగిన వాతావరణముగాదు. పరాధీనస్థితిలో నణగియున్నవారి కిది యొక్క టియే అసమాన ఘోరాస్త్రము. ఇక దౌర్జన్యమే విధి. అందులకు వాతావరణ మున్నటుల గాన్పించుచున్నది. అందులకు మన హిందూ మహామ్మదీయ పోరాటములందు శిక్ష గాంచు చున్నాము. దౌర్జన్యమువలన వచ్చుననినమ్మువారు యిట్లు జరుగు పోరాటముల జూచి సంతోషింప వచ్చును. కాని ఆదౌర్జన్యధర్మమునందు సమ్మోకము గలవారికి 'మీరు భారతాభివృద్ధికి ఆటంకము గలుగ జేయుచున్నారు' అని చెప్పెదను. అన్నములేకమాడు లక్షలకొలదిమందియెడ మీ కేమైన దయయుండు నెడల మిత్రభావ ముండునెడల మీ దౌర్జన్యము వలన వారి కేమియు లాభములేదని తెలిసికొనుడు. మీరెవరినైతే పదభ్రష్టులజేయ దలచుకొన్నారో వారు మీకంటె నెక్కువ కట్టుదిట్టములు గల్గి

సిద్ధముగ నున్నారు. మీరు మీ ప్రాణములను లక్ష్యముచేయకపోవచ్చును. కాని దేశమునకై ప్రాణముల విడువ గోరికలేనివారిమాట ఆలోచించకుండ నుండరాదు. ఈప్రభుత్వము ఆత్మరక్షణకు జలియన్వాలాబాగువంటి హత్యల కిష్టపడునని మీకు దెలియును. ఇతరదేశములమాట యెట్లున్నను ఈదేశములో దౌర్జన్యము వృద్ధియగు నవకాశము లేదు. భారతదేశము అహింసకు పరమస్థానమై యున్నది. మీరు అహింసకై మీప్రాణములను త్యాగముచేయుటవలన జీవితములను మంచిరీతిని గడపుట గాదా?

నేను దౌర్జన్యవిప్లవకారులకు జేయు విజ్ఞప్తి గూడ, దౌర్జన్యయుతమగు అరాజకప్రభుత్వమునకు జేయుదానివలెనే నిష్ఫలమని నాకు దెలియును.

కావున మనము నివారణోపాయము గనుగొని దౌర్జన్యమునకన్న పటుతరసాధన మింకొకటి గలదని ప్రభుత్వమునకును దౌర్జన్యవిప్లవకారులకును దెలియనటుల జెప్పవలెను.

నిర్బంధవిధాన మొక రోగచిహ్నము

ఈనిర్బంధవిధానము ఒకదీర్ఘ జాడ్యమునకు గల చిహ్న మని నేను తలంచెదను. ఐరోపీయాధికారమును, ఆసియా లొంగియుండుటయు దీనికి సిద్ధాంతము. నల్లవారు, తెల్లవారు అనికూడ ఒక్కొక్కసారి యందురు. 'శ్వేతముఖునికాడి శ్వేతముఖుని భార' మని కిష్టింగు తప్పుజెప్పెను. మలయద్వీపకల్పమున (Peninsula) తాత్కాలికముగా ననుకొనిన వర్ణాటంక మిష్పడు దాదాపు శాశ్వతమయ్యెను. మారిషియసులో భారతీయకార్మికులు నిరాటంకముగ పనిచేయవలెను. కెన్యాఐరోపీయనులు నచట నది వరకే హక్కుయేర్పరచుకొనియున్న భారతీయులపై తోటయజమానులకు నధికారమును చలాయించెదరు. దక్షిణాఫ్రికాయూనియను, వెనుకటి బాధ్యతల నన్నిటిని లెక్కచేయక తరిమివేయగల్గినచో ప్రతిభారతీయుని తరిమివేయును. ఈ అన్నిచోట్లను భారతప్రభుత్వమును, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమును నిస్సహాయముగలేవు. కాని అచట నివాసమేర్పరచుకొనిన భారతీయుల రక్షణకై వారు తగినశ్రద్ధ

పుచ్చుకొనుట కిష్టములేకున్నారు. భారతప్రభుత్వమువారు తామేనియమించిన ఫిజీ విచారణసంఘనివేదికను ప్రచురించు మర్యాదనైన పాటించకపోయిరి.

అకాలీల ఆత్యంత స్వేచ్ఛాభావమును అణచుటకు జేసిన ప్రయత్నము యీ రోగమునకేచిహ్నము. వారు ప్రాణహాదముగ దలంచిన యుద్ధమునకై తమనెత్తురును నీటివలె ప్రవహింపజేసిరి. వారు తప్పుచేసియుండవచ్చును. ఒకవేళ అట్లుచేసినయెడల అందు వారే తమరక్తమును ప్రవహింపజేసిరి కాని యితరుల కెవ్వరికిని హానిచేయలేదు. నానానా సాహెబు, గురుకాబాగు, జెయిట్లోలు వారు ధైర్యముతో కష్టములనుభవించి దేశమునకై ప్రాణములర్పించిన విషయమును విశదముజేయును. కాని పంజాబుగవర్నరు అకాలీలను అణచివేయ కంకణముగట్టుకొన్నటుల జెప్పదురు.

నిర్బంధమువలన బర్మాదేశీయుల ప్రాణముగూడ అణగిపోవుచున్నటుల విందుము.

ఈజిప్టుస్థితి మనకంటె ఎక్కువగ నేమియులేదు. ఎవరో వెజ్టియెత్తిన ఒక ఈజిప్టుదేశీయుడు బ్రిటీషు ఆఫీసరును చంపెను. ఇది నిజముగా ఘోర

నేరమే. అందులకు జేసినశిక్షగూడ ఘోరమైన నేరమే కాక మానవజాతియెడ గొప్ప దురంతము జేయుటగును. ఈజిప్టుకు దీనితో తనకు లభించినదాని సంతయు కోలుపోయెను. ఎవరో ఒకరుచేసిన తప్పునకు ఈజిప్టుదేశ మంతయును నిర్దయతో శిక్షింపబడెను. ఈ హత్యయెడ ఈజిప్టుదేశీయులు సానుభూతి జూపవచ్చును. కాని బీభత్సములేకుండ దేశలాభములను రక్షింప శక్తిగల దేశముగూడ నిట్లు బీభత్సమును ప్రయోగించుటన్యాయమా?

కాబట్టి బెంగాలులో నిర్బంధవిధానము ఆశ్చర్యకరమైన విషయము కాదు. అట్టిది అప్పుడప్పుడు ఏదో ఒకరూపమున యేరాస్ట్రములోనో ఒకచోట మనకు స్వతంత్రమువచ్చువరకును జరుగుచునే యుండును.

అంగీకారావసరము

కావున కాంగ్రెసు ఏ వైన వాంఛితముల గోరుటకు ముందు అందుకు బలముగ దానియందలి విశ్వాసమునకు దగినటుల అంగీకారము నొసంగవలెను. అట్టిదానిని సిద్ధముచేయుటకు ముందు

మనము హిందువులము, మహమ్మదీయులము, క్రైస్తవులము, సిక్కులము, పార్శీలము ఏకము గావలయును. అట్లే స్వరాజ్యపక్షము, బహిష్కార పక్షము, మితవాదులు, హోంరూలుపక్షము, మస్లిం లీగువారు, ఇతరులు అందరును ఏకము గావల యును. అందరమును ఏకకంఠ్యముగ మాట్లాడ గల్గి మనమనస్సును మనము దెలిసికొనునెడల బాగుగనే యుండును. విదేశవస్త్రమును మనదేశ ములోనికి రాకుండ జేయగలశక్తిని విజృంభింప జేసిన యెడల మంచిదే. అప్పుడు మనము స్వీకరణమునకు సిద్ధముగ నుండుము.

నా విశ్వాసము

ఇకను నావిశ్వాసమేమియో తెప్పెదను. నేను కాంగ్రెసుసభ్యుడనై కాంగ్రెసును పటుత్వముగ నుంచుటకుగాను, దేశము సిద్ధముగ లేకపోవుటవలన అసహాయోద్యమమును ప్రస్తుతము విరమింపగోరె దను. కాని నేనుమాత్రము ప్రభుత్వ మావిధముగనే యుండ అట్లుచేయను; చేయజాలను. ఇది నావిషయ మున అనుష్ఠానయోగ్యవిధానముగనేకాక చిర

విశ్వాసవిషయముగనున్నది. అసహాయోద్యమము శాసనోల్లంఘనము రెండును సత్యాగ్రహవృక్షము యొక్క భిన్న శాఖలే. అది నాకు కల్పద్రుమము వంటిది. సత్యాగ్రహమనగా సత్యాన్వేషణమే. భగ వంతుడే సత్యము. ఆసత్యమును అహింస యను జ్యోతి నాకు ప్రకటింపజేయును. స్వరాజ్యము నాకు ఆసత్యములో భాగముగ గాన్పించుచున్నది. ఈ సత్యాగ్రహము దక్షిణాఫ్రికాలోగాని, భేడాలో గాని, చాంపరానులోగాని మరెక్కడనుగాని నిష్ప్ర యోజనముగాలేదు. ఇందు దౌర్జన్యముగాని ద్వేష ముగాని లేదు. కావున నేను ఆంగ్లేయుని ద్వేషింపను. ద్వేషింపజాలను. వారికాడిని నేను భరింపనుజాలను. భారత దేశమునందుబిటిషువారు తమమార్గములను సంస్థలను ప్రవేశపెట్టజేయు అపవిత్రకార్యములను ప్రతిఘటించి ప్రాణముపోవువరకును పోరాడెదను. ఇందులకు నాకు అహింసయే సాధనము. ఆంగ్లపాల కులతో అహింసాసంరంభము జేయుటకు భారత దేశమునకు సామర్థ్యము గలదని నేను నమ్మెదను. ఈపరీక్ష అపజయము గాంచలేదు. అది విజయమే గాంచెనుగాని అనుకొనినంతగాలేదు. నా కేమియు

నిరాశ గల్గుటలేదు. కొద్దికాలములోనే భారత దేశము స్వస్థానమును చేరగలదని నాకు నమ్మకము గలదు. అందుకైనను సత్యాగ్రహమే మార్గము. ఇప్పుడు అసహాయోద్యమమును విరమించుటగూడ ఈ పరీక్షలో భాగమే. నేను తయారుజేసిన విధానము సఫలమగునెడల అసహాయోద్యమమును మరల ప్రారంభింపనక్కరలేదు. ఈ కార్యవిధాన మపజయము గాంచునెడల చార్జన్యరహితమైన అసహాయోద్యమము కాంగ్రెసుద్వారా గాని ప్రత్యేకముగాగాని ప్రారంభింపవలయును. సత్యాగ్రహ మెప్పటికిని అపజయముగాంచదనియు, సత్యమును నిరూపించుటకు ఒక్క సత్యాగ్రహమైనను చాలుననియు నే ననేకపర్యాయములు చెప్పియుంటిని. మన మందరమును సంపూర్ణ సత్యాగ్రహులమగుటకు ప్రయత్నము జేసెదము గాక! ఈ ప్రయత్నమునకు మనలోని ముస్లిం సభ్యులు దున్నవారు గాంచని సుగుణమునేమియు గాంచనక్కర లేదు. ఏలననగా సత్యాగ్రహము మనలో నున్న భావవిశేషమే. అయ్యది మనలో నందరలోను గలదు. స్వరాజ్యమువలెనే అది మనజన్మస్వత్వము. మనము దానిని దెలిసికొందముగాక.

తీర్మానములు

1. పరామర్శలు

బీఆమ్మ, సర్ అసుతోష్ ముఖర్జీ, సర్ అసుతోష్ చౌదరీ, భూపేంద్రనాథ బాసు, డా. సుబ్రహ్మణ్యయ్య, రాయ బహదూరు గిరి గోవింద వెంకటేశయ్యారీ, వామనరావు మహారీరు, టి.వి. గోపాల స్వామి మొదల్యారు, సి. వి. పి. శివముగార్లను, దక్షిణాఫ్రికాలో రస్తుంటి జీవనీగూర్కుడు, పి. కె. నాయుడుగార్లను మరణించినందు లకు విచారించుచు, వారి కుటుంబములకు కాంగ్రెసుసభవారు సానుభూతి తెలుపుచున్నారు.

2. కలకత్తా ఒడంబడిక నూలుచందా

(1) మహాత్మా గాంధీగారిని - స్వరాజ్యపక్షము తరపున దేశబంధు, సి. ఆర్. దాసు, పండిత మోతీలాలు నైహూగార్లను జరిగిన ఒడంబడికను కాంగ్రెసుసభ అంగీకరించుచున్నది.

(2) ఆ ఒడంబడికవలన కాంగ్రెసులోని రెండు తెగలవారికి వికృత కుదురుననియు, యితర రాజకీయ సంస్థల సభ్యులు కాంగ్రెసు లో చేరుటకు వీలగుననియు సభవారు తలంచుచున్నారు. నూతన ఆర్డి నెన్సు, లేక 1818 రిగ్యులేషను క్రిందను నిర్బంధింపబడిన స్వరాజ్య పక్షమువారిని యితరులను కాంగ్రెసు అభినందించుచున్నది. భారతీ యులు తమ పౌరస్వత్వమును స్వేచ్ఛను ప్రకటించుకొను సామర్థ్యము

లేనంతకాలము యిట్టి నిర్బంధములు తప్పవనియు, అట్టి సామర్థ్యము ప్రస్తుత స్థితిలో చాలకాలమునుండియు వెనుకబెట్టబడిన విదేశీవస్త్ర విసర్జనమువలనగాని రాదనియు, భావించుచున్నది. కావున యీబాతీ యాదర్శమును బడయుటకు దేశీయులయందలి ఉత్సాహమునకు కార్య తత్పరతకు చిహ్నముగా నూలువడుకుటను సభ్యత్వపు అర్హతగా నేర్పరచి కాంగ్రెసునందు ప్రతివారిని చేరమని గోరుచున్నది.

(3) పైన దెలిపినవాని కనుకరణీయముగా భారతీయ స్త్రీ పురుషులెల్లరు విదేశీవస్త్రముల విసర్జించి చేతితో నూలువడకి చేతితో నేయించిన వస్త్రములనే ధరించవలెను. ఆయాదర్శమును సత్పరముగ నెరవేర్చుటకై కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరు నూలువడుకుట నభివృద్ధిచేసి ఖద్దరు ఉత్పత్తిని, ఖద్దరు విక్రయమును ప్రోత్సహించెదరని కాంగ్రెసు సభవారు దలంచుచున్నారు.

(4) సంస్థానాధీశులును, భారతీయులలో ధనాధికులును, కాంగ్రెసులో ప్రాతినిధ్యములేని యితరరాజకీయసంస్థలసభ్యులును, మునిసిపలు స్థానికపంచాయితీ సంఘములవారును, యితరసంఘముల వారును స్వయముగా నుపయోగించుటకల్గిన యితరవిధములను నూలు వడుకుటను వ్యాపింపజేసి, ఖద్దరుపై చిత్రకల ముద్రింపగల కళానిపుణులను ప్రోత్సహింపవలెనని దేశీయమహాసభ కోరుచున్నది.

(5) విదేశీవస్త్రములు, నూలు వ్యాపారమునందున్న వర్తకులు, దేశక్రేయము వారసి, విదేశీవస్త్రములను నూలును దిగుమతిచేయుట మానుకొని ఖద్దరువ్యాపారముచేసి బాతీయగృహపరిశ్రమలకు సహాయము చేయవలెనని దేశీయమహాసభ విన్నవించుచున్నది.

(6) మిల్లులలో ఖద్దరుపేర ముతుకగుడ్డలు తయారుచేసి భారత దేశమందు విక్రయించుచున్నటులు తెలియుచున్నది. కాన మిల్లుయజ

మానులు ఇట్టి అప్రాచ్యారములను మానివేసి భారతదేశమందలి పురాతనగృహపరిశ్రమల నుద్ధరించుటకు ప్రోత్సాహముజేయవలెననియు, కాంగ్రెసుకట్టుబాటులోనికి రానిచోట్లనే తమవస్త్రములను విక్రయించుకొనవలెననియు, యికమీద విదేశీపునూలు దిగుమతిజేయుట మానుకొనవలెననియు, దేశీయమహాసభ విన్నవించుచున్నది.

(7) హిందూమహమ్మదీయమతాధికారులును ఇతరమతప్రచారకులును తమతమ సంస్థలయందును ఈ సభలయందును ఖద్దరుసం దేశమును బోధచేసి విదేశీవస్త్రముల విసర్జించునట్లు సలహా యియవలెనని దేశీయ మహాసభ విన్నవించుచున్నది.

3. కాంగ్రెసు నిర్మాణమునందు మార్పు

(1) 4 వ నిబంధనప్రకారము అనర్హులుగాని ప్రతివారందరను రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘముక్రింద నుంచు యే ముఖ్యసంస్థయందైన సభ్యులుగా నుండవచ్చును. రాజకీయ లేక కాంగ్రెసు, పనులయందున్నపుడు చేతితో తీయబడిన నూలుతో నేసిన ఖద్దరువస్త్రములనే ధరింపనివారుగాని, నాలునకు 24,000 గజములు సాపుగా తాము వడికిన నూలును లేక తాము అస్వస్థకగా నున్నను, మరి యేకారణము నలన పైనను ఇతరులచే వడికించిన అంత నూలునుగాని చందాగా పంపకుండువారును, కాంగ్రెసు సంస్థలయందు సభ్యులు కాజాలరు. ఎవరునుగూడ ఒకేసారి రెండుకాంగ్రెసు సంస్థలలో సభ్యులుగా నుండజాలరు.

(2) సభ్యత్వము జనవరి 1 వ తేదీనుండి, డిశంబరు 31 వ తేదీ వరకు లెక్కచేయబడును. పైనదెలిపిన నూలుచందా ముందుగా గాని, లేకున్న నెలకు 2000 గజములచొప్పున వాయిదాలపైనగాని పంప

వచ్చును. సభ్యులము మధ్యను చేరు సభ్యులు సాలన కగు చందా యంతన చెల్లింపవలసి యుండును. (తాత్కాలిక నియమము) — 1925 సభ్యులమునమాత్రము సాలనకు చందా 20,000 గజములు. మార్చి 2-వ తేదీలోపుగా అంతయుగాని లేదా పైన చెల్లించినవిధమున వాయిదాలపై గాని చెల్లింపవచ్చును.

(3) వాయిదాలకుసరిగా నూజచందాలు చెల్లింపజాలకపోయిన వారు, కాంగ్రెసుసంస్థలలోని సంఘములకు లేక ఉపసంఘములకు ప్రతి నిధుల నెన్నుకొనుటకుగాని, ఎన్నుకొనబడుటకుగాని అట్టి సంస్థలసభల యందు పాల్గొనుటకుగాని అనర్హులగుదురు. వాయిదాకు సరిగా చెల్లింప జాలకుండిన సభ్యులు తిరిగి దానిని తరువాతిసెలలో చెల్లించి తన సభ్యత్వపు హక్కును మరల సంపాదించుకొనవచ్చును.

(4) ఈ నిబంధనప్రకారము వచ్చునూలు చందాలెక్కలను ప్రతిరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము నెలవారిగా అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి కంపుచుండవలెను. వచ్చిననూలులో 1/10 వ వంతును గాని దానివిలువనుగాని అఖిలభారతజాతీయసంఘమున కింపుచుండ వలెను.

(5) ప్రస్తుతిమున్న 6 వ (ఇ) నిబంధనకు 86 (బి) నిబంధనను విశిషిపెట్టుదు.

4. సరోజినీ దేవి సేవను కొనియూడుట

విదేశములందలి భారతీయులవిషయమున నెంతయు సేవజేసి తన వాగ్ధోరణిచే ఐరోపియనుల సానుభూతినిగూడబడసి అచ్చటి భారతీయుల ప్రేమకు పాత్రురాలయిన శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు గారి సేవకు దేశీయమహాసభ కొనియూడుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముని అధ్యక్షోపన్యాసము

కన్యానివాసులకై పాటుపడిన వేజి (భారతసేవకసంఘము) బనారసిదాసు చతుర్వేదిగార్లకు గూడ కృతజ్ఞత దెలుపుచున్నది.

5. బర్మనులయెడ సానుభూతి

బర్మనుల కష్టదశయందు దేశీయమహాసభ సానుభూతి దెలుపుచున్నది. ప్రస్తుత నిర్బంధములకు వారు లొంగిపోగూడవని కోరుచున్నది.

బర్మాలోని కొందరు భారతీయులు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కొరకై పాటుపడుచుండుటచే అట్టి ప్రత్యేకభావములుండుట మంచిది గాదు గావున అట్టిహక్కుల గోరరాదని కాంగ్రెసు సలహా నొసగుచున్నది.

6. కోహాటు గుల్బర్గా టీర్మానము

“ భారతదేశములో అనేకచోట్ల హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు పెరిగి అల్లరులు జరుగుచున్నందులకు దేశీయమహాసభ విచారమును దెలుపుచున్నది.

ఈమధ్య కోహాటులో అల్లరులు జరిగి ప్రాణభంగమును ఆసి నాశనమును సంభవించుటయేకాక దేవాలయములను గురుద్వారములను నాశనమైనందులకు దేశీయమహాసభ విచారమును దెల్పుచు స్థానికాధికారులు ప్రాణమును ఆస్తిని రక్షించు ప్రధానధర్మమునే నిర్వర్తింప లేకపోయిరని ఆభిప్రాయపడుచున్నది.

కోహాటునుండి హిందువులను బలవంతముగ పంపివేసినందులకు దేశీయమహాసభ విచారమును నూచించుచు కోహాటు మహమ్మదీయులు

హిందూసోదరల ప్రాణములను ఆస్తిని రక్షించెదమని అభయ మొసంగి మిత్రులుగను ఇరుగుపొరుగువారివలెను వచ్చియుండవలసినదని ఆహ్వానింపవలసినదిగ కోరుచున్నది.

కోహటు మహమ్మదీయులు సాదరముగ ఆహ్వానించిననే తప్ప అన్యత్ర శరణుచొచ్చిన హిందువులు మరల కోహటుకు వెళ్లవలదని దేశీయమహాసభ సలహానిచ్చుచున్నది.

హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని, భారతప్రభుత్వము విచారణసలిపి కోహటువిషయము పై ప్రచురించిన విషయముల, సంగీకరింపక ఈ దురంతమునుగూర్చి ఐకమత్యమహాసభ నియమించిన సంఘమో లేక తత్సమానముగ సర్వప్రాతినిధ్యసంఘమో విచారించి నిర్ణయము గావించువరకును ఎట్టి అభిప్రాయములను దెలుపగూడదని దేశీయమహాసభ సలహా నిచ్చుచున్నది.

గుల్బర్గా అల్లరులలో నష్టపడినవారియెడల దేశీయమహాసభ సంపూర్ణసానుభూతిని దెల్పుచు దేవాలయములను అపవిత్రములుగ జేసిన కార్యములను ఖండించుచున్నది."

7. అస్పృశ్యత

హిందువుల యభిప్రాయమునందు అస్పృశ్యతను తొలగించుటను గూర్చి గలిగిన అభివృద్ధికై సంతసము దెలుపుచు యింకను చాలపని జరుగవలసియున్నది కావున కాంగ్రెసులోని హిందూసభ్యులెల్లరు యింక నెక్కువ పాటుపడవలెనని దేశీయమహాసభ కోరుచున్నది. రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు నిమ్న జాత్యుద్ధరణమునకై యెక్కువ శ్రద్ధను వినియోగించి వారలను నూతుల దగ్గరకును, దేవాలయములలోనికిని రానిచ్చి, విద్యాభివృద్ధికి వసతు లేర్పరచవలెనని కోరుచున్నది.

పైకంలో హిందువులలోని ఉన్నతజాతివారికి నిరాశూటమై తమకు నిషేధింపబడిన బాటలపై నడువ హక్కును సాధించుటకై సత్కాంగ్రహమును బూనిన అస్పృశ్యులను, వారి అసౌస, ఓర్పు, ధైర్యగుణములకై, అభినందించుచు, తిరువాంకూరు సంస్థానాధీశులు సత్కాంగ్రహాలు కోరుచున్న దానియందు న్యాయము గలదని గుర్తించి వారికి సర్వముగ ఉపచారము చేయుదురని దేశీయమహాసభ తలంచుచున్నది.

8. విదేశములందలి భారతీయులు

భారతప్రభుత్వమువారును సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారును విదేశములందలి భారతనివాసులను రక్షించెదమని హామీచేసియు అట్లు చేయజాలక బ్రతుకు, అచ్చటివారికి కష్టము లధికమునచున్నందుకు దేశీయమహాసభ చాల విచారమును దెలుపుచున్నది. అచట నివాసమేర్పరచుకొన్న వారియెడల సానుభూతిదెల్పుచు భారతదేశము స్వరాజ్యము బొందువరకును యెట్టిసహాయమును జేయజాలనందుకు విచారించుచున్నది.

నేటాలు రాష్ట్రీయశాసనసభయందుగల ఆర్థి నెన్నునకును, అచ్చట స్థిరనివాసులగు భారతీయులు మునిసిపలు ఎన్నికహక్కులను పెక్కిండ్లనుండి నిరాటంకముగా ననుభవించుచున్నను వానిని తొలగించు శాసనమును డబ్బిజాక్రికా గవర్నరు జనరలుగారు ఖాయపరచనందులకును, కాంగ్రెసుసభ సంపూర్ణముగ అసంతృప్తిని దెలుపుచున్న ఇట్లు ఎన్నిక హక్కును తొలగించుట అన్యాయమేకాక 1914 న్యూనియను ప్రభుత్వమువారికిని భారతీయులకును జరిగిన ఒడంబడికను నేటాలు ప్రభుత్వప్రకటనలకును విరుద్ధముగ నున్నది. కన్యాష్ట్రము అచ్చటి భారతీయులను న్యాయమైన హక్కులను తొలగించుట తప్ప వేరేమియుగాదని కాంగ్రెసు తలంచుచున్నది.

జాతీయ విద్యార్థుల నిలు

భారతదేశభావ్యాభివృద్ధి నేటియువకులపై పాఠావధియున్నది. కావున రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు యుష్కడున్న జాతీయ విద్యాసంస్థలన్నియు సజీవముగ నుండునట్లు ద్వీగుణీకృత తాత్పర్యముతో బనిచేయవలెను. ప్రస్తుతమున్నవాటిని స్థిరముగా నుంచవలెననియు, నూతనసంస్థను స్థాపింపవలెననియు కాంగ్రెసుసభ గోరుచున్నను, దేశభావలద్వారా విద్య నేర్చుట, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతను ప్రోత్సహించుట, అస్పృశ్యతను తొలగించి అస్పృశ్యులయందు విద్య వ్యాపింపజేయుట, నూలువడుకులు, ఏకుట, దేశీయపరిశ్రమలను, ఆత్మసంధక్షణవిధానమును నేర్పుట, యూపనులను చేయని పాఠశాలలను 12 ఏండ్లకుమించిన విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులు ఎల్లరును దినమునకు $\frac{1}{2}$ గంటకాలము నూలుదీయక ఖద్దరుగరింపకుండు పాఠశాలలను జాతీయపాఠశాలలుగా కాంగ్రెసుసభచే గుర్తింపబడవు.

10. జాతీయ ప్రచారము-వేతనములు

జాతీయ ప్రచారమునకై అగ్గులగువారు వేతనములు పుచ్చుకొనుటకు ఇష్టపడకుండుటచే తగినంతమంది దేశారాధకులు లభింపనార్దు. దేశసేవయొనర్చునపుడు ప్రతిఫలము పుచ్చుకొనుట మర్యాదగు సోపముగాదనియు విశ్వాసముతో పనిచేసినందువలన ప్రతిఫలము పుచ్చుకొనుట గౌరవముగా భావించి దేశాభిమానులగు యౌవనులు ప్రపురుషులు గూడ దేశసేవచేయు నుద్దేశమున్నచో దేశసేవనే కోరికువలెననియు దేశీయమహాసభ భావించుచున్నది.

END OF
TITLE